

College Zorg Opleidingen

JAARVERSLAG CZO 2019

CONTINU VERBETEREN

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	1
Toezicht	4
CZO visie en ontwikkelingen 2020	5
Opleidingen erkenningen & audits en diploma's	7
Nieuwe ontwikkelingen	17
Nieuwe opleidingen en branches	19
CZO Flex Level	21
CZO-opleidingscommissies	25
NLQF	27
Beleid & kwaliteit	28
In- en uitstroomgegevens	34
Trends & ontwikkelingen	48
Bijlagen	60
• Overzicht cluster opleidingen	
• Samenstelling raad van toezicht, bureaumedewerkers en commissies op 31-12- 2019	
• Afkortingenlijst	

VOORWOORD

Opleidingseisen

CONTINU VERBETEREN

Voor u ligt het jaarverslag van het College Zorg Opleidingen, een weerslag van onze activiteiten in 2019 en een vooruitblik naar 2020.

VOORWOORD

Continu verbeteren

Joyce Deggens (directeur-bestuurder CZO) & Anita Wydoodt (voorzitter RvT)

In 2019 hebben we de primaire taken – registratie, accreditatie en erkenningen – gecontinueerd. De doelstelling om in 5 jaar tenminste één opleidingscluster van alle opleidende zorginstellingen geaccrediteerd te hebben, is behaald. In mijn eerste jaar als directeur van het College Zorg Opleidingen (CZO) heb ik gezien hoe hard daaraan is gewerkt.

Naast het uitvoeren van onze primaire taken stond het jaar ook in het teken van het toezicht op de flexibilisering van de CZO-opleidingen. Dit is een onderdeel van het landelijke programma CZO Flex Level. Het programma is in 2018 gestart op initiatief van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en de Nederlandse Federatie voor Universitair Medische Centra (NFU). Het doel is om stap voor stap tot steeds duidelijkere contouren te komen van het nieuwe stelsel van (vervolg-) opleidingen en het toezicht hierop. Vanaf 2020 zal het CZO gefaseerd onderdelen van het programma in de CZO-organisatie onderbrengen. Daarbij verandert ook de inrichting en werkwijze van het CZO. Ter voorbereiding hierop heeft het CZO haar kernprocessen opnieuw bekeken. Een aantal verbeterpunten zijn direct doorgevoerd en een aantal verbeterpunten worden als aandachtspunt meegenomen in het programma CZO Flex Level.

VOORWOORD

Inzet van experts

Het CZO heeft dit alles kunnen doen door de professionele en enthousiaste inzet van de CZO-medewerkers en meer dan 140 experts namens beroepsgroepen, zorginstellingen, ambulancezorg, AOVVT- en opleidingsinstellingen waar het CZO een beroep op kan doen. Deze experts ondersteunen de activiteiten van het CZO en werken mee aan het formuleren van een visie op toezicht die past bij flexibilisering van opleidingen. Wij bedanken hen voor hun betrokkenheid in de opleidingscommissies, als auditor en in de werkgroepen. Alleen op deze wijze kan het CZO hoogwaardig functiegericht onderwijs handhaven, verbeteren en zich voorbereiden op de nieuwe koers.

Het CZO kijkt terug op een productief en doelgericht jaar, dat vertrouwen wekt voor de ingezette koers. Met plezier en trots bied ik u dan ook dit jaarverslag aan van het CZO, dat mede mogelijk gemaakt is door haar hardwerkende medewerkers en bevlogen experts!

Dr. A.I.M.C. (Anita) Wydoodt
Voorzitter raad van toezicht

Drs. J.W. (Joyce) Deggens
Directeur-bestuur CZO

2019

TOEZICHT

Opleidingseisen

Opleidingen, erkenningen & audits en diploma's

Het CZO is een landelijke onafhankelijke organisatie die toezicht houdt op de kwaliteit van functiegerichte zorgopleidingen, met als doel effectief en eenduidig opgeleide zorgprofessionals.

VISIE CZO

Het CZO borgt en bevordert een stelsel waarin beroepsbeoefenaren landelijk en efficiënt worden opgeleid.

Dit doet het CZO door:

- met stakeholders te werken vanuit een tripartiet opgesteld kwaliteitskader gebaseerd op high trust, high penalty en peer-review;
- samen te werken aan bevordering van het opleidingscontinuüm: leren en opleiden in de zorgpraktijk;
- het verzorgen van de studentenregistratie en de afgifte van diploma's;
- het ontsluiten van de in - en uitstroomcijfers.

Kernwaarden

De kernwaarden van het CZO zijn: betrouwbaar, deskundig en transparant.

ONTWIKKELINGEN 2020

In 2020 zal het CZO zich verder doorontwikkelen. Het programma CZO Flex Level zal hierbij een grote rol spelen en invloed hebben op deze ontwikkeling. De ontwikkeling in 2020 van het CZO is:

- Gericht op het *toezichtssysteem*: hoe borgt en ontwikkelt het werkveld de kwaliteit van opleiden en hoe wordt gestuurd op leeruitkomsten.
- *Adaptief*: de zorg en zorgopleidingen veranderen voortdurend. Dit betekent dat het toezichtssysteem meebeweegt en de kaders ruimte bieden aan opleidingen en zorgaanbieders om te innoveren.
- *Handhavend*: het CZO biedt ruimte, maar constateert ook als de verandering naar een flexibel opleidingsstelsel vastloopt en beoogde doelen niet worden bereikt of als instellingen niet mee willen werken. Daarbij hanteert het CZO minimale kwaliteitseisen per opleiding welke tripartiet zijn opgesteld en door de praktijkinstellingen en de theorie-aanbieders worden georganiseerd.

2020

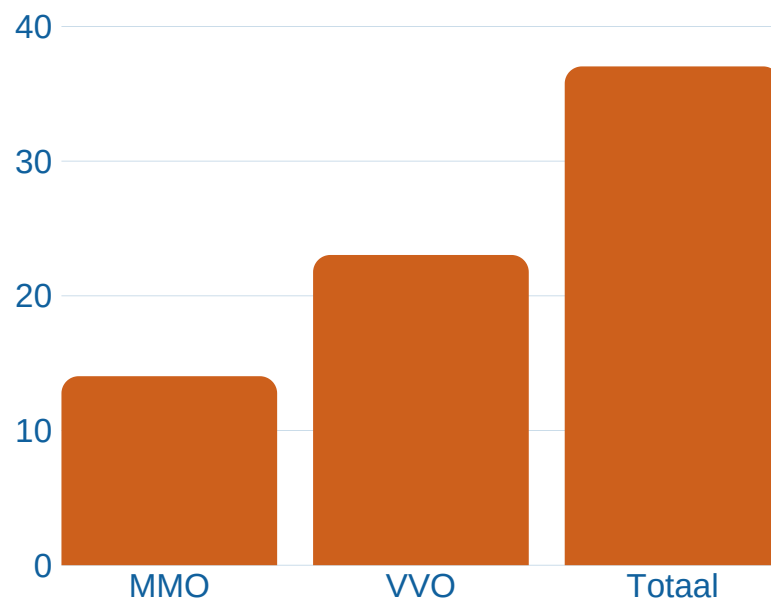
37 opleidingen een CZO-erkenning aangevraagd

In 2019 was het mogelijk om voor 37 opleidingen een CZO-erkenning aan te vragen, waarvan:

Medisch ondersteunende opleidingen (MOO): 14

Verpleegkundige Vervolgopleidingen (VVO): 23

Totaal: 37

Erkenningen & audits

Om voor een CZO-erkenning in aanmerking te komen, moeten instellingen voldoen aan de CZO-opleidingseisen. Deze worden opgesteld door de CZO-opleidingscommissies. Deze zijn tripartiet samengesteld uit werkgevers, opleiders en de beroepsverenigingen. Op deze manier borgt en bevordert het CZO landelijk eenduidige deskundigheid van zorgprofessionals en de kwaliteit van leren & opleiden in de zorgpraktijk.

Ontwikkelingen erkenningen & audits

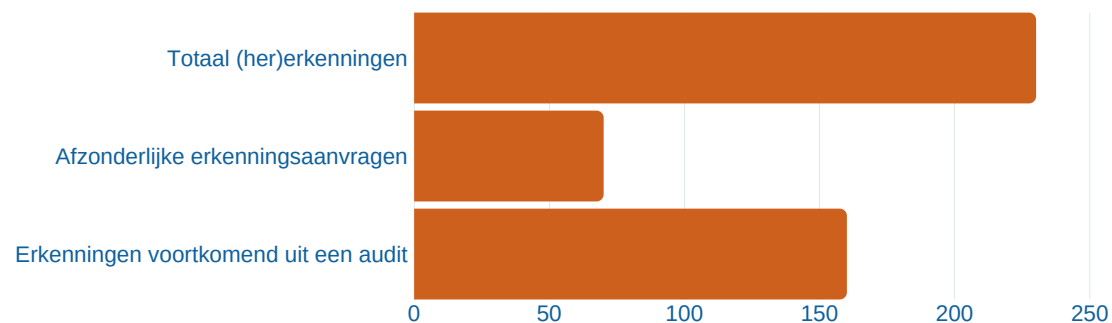
Op het gebied van erkenningen & audits zijn de volgende zaken in 2019 uitgevoerd:

- Het aanvraagformulier erkenningen voor zorginstellingen is vereenvoudigd. Aanleiding hiervoor zijn de ontwikkelingen in het werkveld en de voorbereidingen op het nieuwe stelsel dat door CZO Flex Level ontwikkeld wordt.
- Opleidingsinstituten kunnen sinds 2019 een erkenning aanvragen via de digitale werkomgeving 'Mijn CZO'.

Erkenningen & her-erkenningen

In 2019 heeft het CZO 230 opleidingen (opnieuw) erkend:

(her)erkenningen 2019	
Afzonderlijke erkenningsaanvragen	70
Erkenningen voortkomend uit een audit	160
Totaal aantal erkenningen	230

Onderstaande tabellen geven weer hoeveel hiervan erkend zijn aan de zorginstellingen en hoeveel aan de opleidingsinstututen.

Erkenningen aan zorginstellingen 2019
209

Erkenningen aan opleidingsinstututen 2019
21

Erkenningen & audits

Aantal erkenningen per opleiding 2019	
MOO-opleidingen	
Opleiding	Aantal
Ambulancechauffeur	11
Anesthesiemedewerker	13
Deskundige infectiepreventie	5
Duale mbrt radiodiagnostisch laborant	2
Gipsverbandmeester	9
Klinisch perfusionist	1
Medisch nucleair werker	5
Medewerker operatieve zorg	4
Operatieassistent	12
Radiodiagnostisch laborant	6
Radiotherapeutisch laborant	1
Sedatiepraktijkspecialist	12
Totaal erkenningen 2019 MOO-opleidingen	81

Erkenningen & audits

Aantal erkenningen per opleiding 2019	
VVO-opleidingen en verzorgende opleidingen	
Opleiding	Aantal
Ambulanceverpleegkundige korte tranche	11
Ambulanceverpleegkundige lange tranche	6
Ambulanceverpleegkundige cardiaccare tranche	8
Cardiaccareverpleegkundige	8
Dialyseverpleegkundige	5
Endoscopieverpleegkundige	13
Geriatricverpleegkundige	11
Intensivecareverpleegkundige	10
Intensivecare-kinderverpleegkundige	1
Kinderverpleegkundige	8
Kinderoncologieverpleegkundige	2
Kraamverzorgende	14
Mediumcareverpleegkundige	1
Neuroverpleegkundige	6
Obstetricverpleegkundige	6
Oncologieverpleegkundige	8
Recoveryverpleegkundige	7
Spoedeisendehulpverpleegkundige	11
Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg	10
Verpleegkundig endoscopist	3
Totaal erkenningen 2019 VVO-opleidingen	149
Totaal erkenningen 2019 MOO-VVO-opleidingen	230

81

ERKENNINGEN
MOO-
OPLEIDINGEN

149

ERKENNINGEN
VVO-
OPLEIDINGEN

230

TOTAAL
ERKENNINGEN
MOO-VVO
OPLEIDINGEN

Audits

In lijn met de continuering van de kaderstellende en toezichhoudende rol heeft het CZO in 2019, 34 audits uitgevoerd, waarvan 24 in ziekenhuizen en 10 bij Ambulance Zorg Nederland (AZN).

Net als voorgaande jaren verliepen de audits voorspoedig. Er worden meerdere opleidingen per audit getoetst. De meerwaarde van audits zit in:

- de zichtbare doorontwikkeling van opleidingen;
- de aandacht voor de student;
- de deskundigheidsbevordering van praktijkopleiders en -begeleiders;
- de aandacht voor het opleidingsklimaat waarin open gesprekken tussen student, praktijkopleiders en begeleiders mogelijk zijn met ruimte voor het bespreken van knelpunten.

Daarnaast spreken diverse geauditeerde instellingen hun waardering uit over de audits die het CZO houdt. Een audit wordt steeds meer gezien als een kwaliteits-instrument waarmee de instelling scherp krijgt waar de opleiding staat, wat goed is en wat beter kan.

Toezicht

Het toezicht is gericht op inhoud, civiel effect van opleidingen, accreditatie en registratie & waardering. Hierbij wordt steeds meer uitgegaan van vertrouwen (high trust/high penalty).

Auditorentraining CZO-NQA

Het CZO vindt het belangrijk dat alle auditoren in de gelegenheid worden gesteld een audittraining van Netherlands Quality Agency (NQA) bij te wonen. De NQA beoordeelt instellingen en adviseert ze bij hun interne en externe kwaliteitszorg. Uit de evaluatie van de audittrainingen zijn een aantal kritische verbeterpunten aangegeven. Het CZO is voornemens de auditorentraining in 2020 om te vormen.

CZO-diploma's

Naast het voeren van de studentenregistratie, verzorgt het CZO de afgifte van CZO-erkende diploma's. Hierbij werken wij aan het verder ontsluiten van de in- en uitstroomcijfers.

Afgegeven diploma's 2019
3202
Studenten gestart 2019
4043

In 2019 heeft het CZO 3202 diploma's afgegeven en zijn er 4043 studenten gestart met een CZO-opleiding. Vanaf pagina 36 worden de in- en uitstroomgegevens per opleiding genoemd. Ter vergelijking worden de jaartallen 2014-2019 meegenomen.

In 2019 heeft het CZO een link beschikbaar gesteld voor de FZO regio's, waarmee de in- en uitstroomgegevens continue gemonitord kan worden.

3202

DIPLOMA'S
AFGEGEVEN

4043

STUDENTEN
GESTART MET EEN
CZO-OPLEIDING

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

Opleidingseisen

Nieuwe opleidingen en branches

In samenspraak met het programma CZO Flex Level is bekeken of en wanneer nieuwe opleidingen worden toegelaten tot het CZO.

OPEN VOOR ERKENNINGS- AANVRAGEN

In voorgaande jaren zijn met een aantal instellingen afspraken gemaakt over het toelaten van nieuwe opleidingen. In 2019 zijn de volgende opleidingen opgericht en opengesteld voor erkenningsaanvragen:

- **Brandwondenverpleegkundige**
- **Orgaanperfusionist**
- **Wondverpleegkundige**
- **Ziekenhuispsychiatrieverpleegkundige**

OPLEIDINGEN IN OPRICHTING

De volgende opleidingen zijn nog in oprichting en worden naar verwachting in 2020 opengesteld voor erkenningsaanvragen:

- dialyse-assistent
- eerst verantwoordelijk verzorgende
- echo-cardiografist
- gespecialiseerd verzorgende somatiek
- gespecialiseerd verzorgende geronto psychiatrie
- gespecialiseerd verzorgende psychogeriatric
- hartfunctielaborant
- highcare-kinderverpleegkundige
- highcare-neonatologieverpleegkundige
- intensiverepractitioner
- medewerker interventiecardiologie
- medisch technicus
- wondconsulent
- verpleegkundige cardiothoracale chirurgie
- verkorte opleiding kraamverzorgende

NIEUWE OPLEIDINGSCOMMISSIES

Voor genoemde opleidingen zijn geen nieuwe CZO-opleidingscommissies opgericht. Deze opleidingen en de inhoudsdeskundigen zijn ondergebracht bij bestaande opleidingscommissies of ze zijn samengevoegd. De samenvoeging vergroot de slagkracht van de opleidingscommissie, past bij de ontwikkelingen op de praktijkleerplaatsen. Tevens past de samenvoeging bij de overlap van CZO-eindtermen bij deze opleidingen.

In het kader van het programma CZO Flex Level heeft het CZO 2019 gebruikt om zich voor te bereiden op een nieuw opleidingsstelsel en het toezicht daarop. In 2020 worden de contouren duidelijker en verder ontwikkeld. Tijdens de voorbereidingen staan de volgende kerntaken centraal:

- het ontwikkelen van een architectuur die modulair opleiden ondersteunt;
- het beschrijven van opleidingseisen die passen bij het modulair opleiden;
- CZO-toezicht en certificering inrichten.

DE BRANCHES VVT & GEBOORTEZORG

De branches Verzorging, Verpleging en Thuiszorg (VVT) zijn CZO-proof

In 2019 zijn onderstaande vervolgopleidingen vernieuwd en de CZO-opleidingseisen geformuleerd. Per januari 2020 kan een CZO-erkenning aangevraagd worden voor de volgende opleidingen:

- eerst verantwoordelijk verzorgende
- gespecialiseerd verzorgde revalidatiezorg
- gespecialiseerd verzorgde psychogeriatric

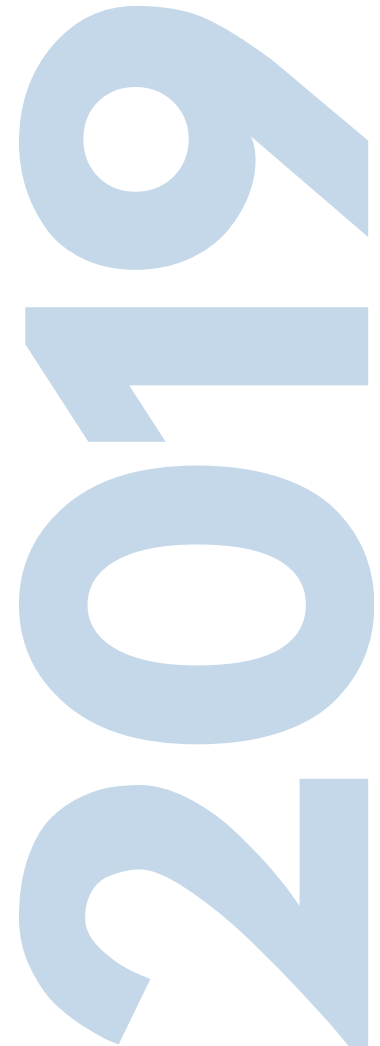
De opleidingscommissie VVT in oprichting heeft een voorzet genomen op CZO Flex Level, door de opleidingen zo vorm te geven dat deze flexibel aangeboden kunnen worden. Acht nieuwe opleidingsinstituten hebben een aanvraag tot erkenning ingediend. In 2020 wordt naar verwachting nog 2 opleidingen vanuit de VVT-branche toegelaten tot het CZO:

- gespecialiseerd verzorgende geronto psychiatrie
- gespecialiseerd verzorgende somatiek

De opleiding tot kraamverzorgende is CZO-proof

Ook de Branche Bo Geboortezorg heeft de opleiding tot kraamverzorgende CZO-proof gemaakt (cluster Moeder-Kind). Deze opleiding is teruggebracht van 3 varianten naar 1 variant waar de mogelijkheid van EVC nadrukkelijk wordt aangeboden.

Voor Bo Geboortezorg zijn in 2019 14 hererkenningen afgegeven.

CZO FLEX LEVEL

In 2018 is het programma CZO Flex Level gestart in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU). Doel is om het opleidingsstelsel wendbaarder en toekomstbestendiger te maken. CZO Flex Level richt zich op de door CZO erkende vervolg- en initiële opleidingen.

CZO Flex Level heeft een grote impact op de CZO-organisatie en de invulling van de CZO-opleidingseisen. Per 2019 wordt gewerkt met 3 deelprojecten. Binnen deze deelprojecten worden bouwstenen verzameld in de themaclusters. Diverse professionals geven het nieuwe opleidingsstelsel vorm.

Doorontwikkeling rol toezichthouder

Het CZO houdt (statutair) toezicht op het civiel effect, de kwaliteit van opleiden én een samenhangend stelsel. Met de verandering van het stelsel van vervolgopleidingen, verandert ook het CZO. Doel is om met CZO Flex Level stap voor stap tot steeds duidelijkere contouren te komen van het nieuwe stelsel van vervolgopleidingen en het toezicht hierop.

CZO FLEX LEVEL

Voor de ontwikkeling van het toezicht is in januari 2019 binnen CZO Flex Level deelproject 3 (DP3) gestart: “*Toezicht nieuwe stijl*”. Met als eindresultaat:

- ‘Toezicht op toezicht’. Een visie op modern toezicht, waarop toezicht wordt gehouden.
- Een uitwerking van de consequenties voor CZO (ontwerp): qua besturing, werkprocessen, ICT en communicatie. Met daarin ook aandacht voor de landelijke organisatievorm (met op dit moment opleidingscommissies).
- Een transformatieplan “van nu naar nieuw”, met aandacht voor een stapsgewijze realisatie van de verandering en het omgaan met en geleidelijk uitfaseren van de huidige organisatiestructuur en werkwijzen.
- Een nadere vertaling naar juridische, formele en procedurele kwesties en keuzes, zoals bijvoorbeeld het civiel effect en de NLQF-inschaling.

Het adviesrapport over het transformatieplan is besproken met de raad van toezicht en op hoofdlijnen vastgesteld. In 2019 is ook een start gemaakt met de ontwikkeling van de opleidingsarchitectuur, deze wordt in 2020 vastgesteld. Dit vormt de basis voor een nieuw opleidingsstelsel en het toezicht daarop, zodat de kwaliteit van de CZO-opleidingen wordt gewaarborgd.

Nieuwe opleidingsarchitectuur

De nieuwe opleidingsarchitectuur vertaalt zich op 2 manieren naar de rol van het CZO:

- Definiëring van de CZO-opleidingseisen.
- Ontwikkeling: het beheer en het toezicht op *Entrustable Professional Activities (EPA's)*.

Wat is een EPA?

EPA staat voor: Entrustable Professional Activities. Het zijn kenmerkende professionele activiteiten die het dagelijks werk van een zorgprofessional vormen. Ze beschrijven welke kenmerkende beroepstaken een professional kan en mag uitvoeren en wat daar aan kennis, vaardigheden en gedrag voor nodig is. Leren op de werkplek vormt een cruciaal onderdeel van de onder het CZO-ressorterende opleidingen, waar studenten ook werknemer zijn. Om dit leren beter te ondersteunen, werkt het nieuwe opleidingsstelsel met EPA's. Door EPA's te beschrijven ontstaat een helder praktijkcurriculum voor studenten en begeleiders.

CZO FLEX LEVEL

Definiëring van opleidingseisen

De geschetste contouren moeten worden uitgewerkt in concrete opleidingseisen. Daarmee kunnen opleidings- en zorginstellingen de opleidingen in het nieuwe stelsel ontwikkelen en implementeren. Aan deze opleidingseisen worden EPA's toegevoegd.

Het CZO zal faciliteren in de formulering van het deskundigheidsgebied en de eindtermen voor de nieuwe architectuur.

Ontwikkeling, beheer en toezicht

Verder is de verwachting dat het CZO kaders opstelt voor de ontwikkeling, het indienen, beheren en certificeren van EPA's. Middels audits zal toezicht worden gehouden op hoe EPA's een plek hebben gekregen in de opleiding (systeemniveau) en daarbij zal het CZO desgewenst adviseren.

Werkzaamheden 2020

In 2020 zal het CZO de kerntaken oude stijl uitfaseren en zich verder voorbereiden op de nieuwe situatie in 2021. De kerntaken in 2020 zijn:

- (her)erkenning: audits praktijk- en theorieaanbieder;
- incorporeren van nieuwe opleidingen in de bestaande CZO-infrastructuur;
- inschrijving / administratie van studenten en diploma afgifte;
- verstrekken van in- en uitstroom gegevens per zorginstelling aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), Capaciteitsorgaan en FZO-regio's.

CZO-OPLEIDINGSCOMMISSIES

De CZO-opleidingscommissies hebben een cruciale rol in het erkennen en auditen van opleidingen en bij het formuleren van de CZO-opleidingseisen. Opleidingscommissies (OC's) zijn tripartiet samengesteld: zorgaanbieders, opleiders en zorgprofessionals. In 2019 is verkend wat alle wijzigingen in het opleidingsstelsel betekenen voor de rol van opleidingscommissies en voor de processen. In diverse bijeenkomsten met de (vice)voorzitters van de OC's is informatie opgehaald. Hiermee kunnen we ons voorbereiden op een goede aansluiting op CZO Flex Level.

Nu al resultaat

De informatie uit de bijeenkomsten hebben ook nu al een verbeter slag mogelijk gemaakt. Zo zijn de opleidingseisen in het acute cluster congruent gemaakt, werken de opleidingen in de clusters nauwer samen en zijn een aantal opleidingscommissies samengevoegd. Dit hebben we in nauwe samenwerking gedaan met voorzitters, vicevoorzitters, leden van de betreffende commissies en de CZO-beleidsadviseurs. In 2019 heeft het CZO samengewerkt met experts uit het werkveld in 18 verschillende opleidingscommissies. In de bijlage treft u een overzicht aan van de opleidingscommissies en haar leden (actief op 31-12-2019).

18

OPLEIDINGS-
COMMISSIES

NLQF

Sinds 2014 werkt het CZO samen met het Nationaal Coördinatiepunt NLQF. Jaarlijks vindt er afstemming plaats tussen beide organisaties over nieuwe ontwikkelingen. Inmiddels zijn 12 CZO-opleidingen NLQF ingeschaald. Deze NLQF-inschaling wordt vermeld op het betreffende CZO-diploma.

De NLQF-inschaling van CZO-opleidingen biedt transparantie en maakt inzichtelijk op welk kwalificatieniveau de CZO-opleidingen aansluiten op het initieel onderwijs, nationaal maar ook internationaal. De NLQF-inschaling van CZO-opleidingen is daarmee een goede aanvulling op de landelijke kwaliteitseisen van CZO-opleidingen. Het versterkt de transparantie van opleidingsniveaus van vervolgopleidingen op de arbeidsmarkt.

Vervolgtraject NLQF ingeschaalde opleidingen

Begin 2019 werd het proces van jaarlijkse inschalingen onderbroken door een heroriëntatie op de werkwijze vanuit het CZO, de ontwikkelingen rondom de wet BIG II met de voorgenomen invoering van de hbo-bachelor functie 'regieverpleegkundige'. Om tot een effectievere werkwijze te komen, ontwikkelde het CZO met de NCP NLQF een nieuwe werkwijze voor NLQF-inschalingsaanvragen van CZO-opleidingen. Deze methode wordt medio 2020 in een gezamenlijke pilot getest.

De NLQF-inschaling is een onderdeel van de nieuwe opleidingsarchitectuur binnen het programma CZO Flex Level.

BELEID & KWALITEIT

Opleidingseisen

Beleid & kwaliteit

Het CZO houdt toezicht op de borging en bevordering van de kwaliteit van opleiden én op een samenhangend stelsel van functiegerichte (vervolg)opleidingen.

BELEID & KWALITEIT

Vanuit beleid & kwaliteit hebben we in 2019 een aantal zaken geëvalueerd en geïnnoveerd. Ter voorbereiding op de transitie is in 2019 gefocust op het definiëren en doorlichten van de kernprocessen, het vereenvoudigen van procedures en stabiliseren van de ICT.

Procesoptimalisatie

In 2019 heeft het CZO een start gemaakt met de optimalisatie van bestaande processen. Het doel is tweeledig:

- Bestaande processen vereenvoudigen en verduidelijken.
- Inzichtelijk maken hoe de transitie naar flexibilisering en modernisering gemaakt kan worden.

Het programma CZO Flex Level stelt hiervoor de contouren vast.

De 4 kernprocessen van het CZO zijn op verschillende niveaus inzichtelijk gemaakt en er is kritisch gekeken naar verbeterpunten. Het gaat om de volgende processen:

- afzonderlijke erkenningsaanvragen
- herziening opleidingseisen
- audits
- studentenregistratie

BELEID & KWALITEIT

Hiermee is een eerste basis gelegd voor de doorontwikkeling (transformatie). In 2020 zullen de processen geoptimaliseerd worden naar aanleiding van de verbeterpunten.

Wanneer definitief duidelijk is wat de gewenste (in)richting van het CZO is, kan een analyse gemaakt worden van de huidige capaciteit. Daarmee wordt ook inzichtelijk wat nog nodig is voor de doorontwikkeling. In algemene zin is het van belang dat de inrichting van processen flexibel en wendbaar is. De context waarin CZO opereert is dynamisch en vraagt regelmatig om aanpassingen.

In 2020 wordt een start gemaakt met de nieuwe kaders en werkwijze.

2020

PROCESONTWERP

AFZONDERLIJKE
ERKENNINGS-
AANVRAGEN

PROCESONTWERP

HERZIENING
OPLEIDINGSEISEN

FOCUS OP DE 4 KERNPROCESSEN

PROCESONTWERP

AUDITS

PROCESONTWERP

STUDENTEN-
REGISTRATIE

BELEID & KWALITEIT

ICT-systeem

Op ICT-gebied was 2019 een jaar van stabiliseren. Het nieuwe opleidingsstelsel dat door CZO Flex Level ontwikkeld wordt, vraagt om aanpassingen van het ICT-systeem of om een nieuw systeem. Hiervoor is in het najaar van 2019 advies ingewonnen bij een extern bureau over de vertaling van de uitvoering naar een effectieve, innovatieve en betrouwbare ICT-inrichting. Daarbij is een analyse gemaakt van het huidige ICT-systeem en het informatielandschap. Er is een advies gegeven voor de inrichting van de (ICT-)organisatie voor de komende jaren. Voor ICT geldt dezelfde ontwerpeis als voor de opleidingen: het moet een flexibel systeem zijn dat in de komende jaren mee kan ontwikkelen.

In 2020 wordt er een start gemaakt met het bouwen van een nieuwe kernapplicatie voor de audits & erkenningen en het registratiesysteem. Daarnaast worden ook de website, het intranet en het documentatiesysteem meegenomen. Hiermee wordt meteen een kwaliteitsslag gemaakt om de processen binnen het CZO-bureau nog beter te ondersteunen.

Juridische toetsing en advisering

Het nieuwe procesontwerp, met daaruit volgende procedures, aanpassingen van beleidsregels en reglementen, wordt extern getoetst. We vragen advies over de nadere vertaling naar juridische, formele en procedurele kwesties.

De contouren voor het meerjarig beleidsplan 2020-2022 zijn duidelijk, echter voor de uitwerking zijn de uitkomsten van de eerste fase van het programma CZO Flex Level van belang. Een meerjarig beleidsplan kan naar verwachting medio mei 2020 worden opgesteld.

De belangrijkste cijfers

- 230 opleidingen (opnieuw) erkend
- 19 nieuwe CZO-opleidingen toegelaten
- 34 audits uitgevoerd

- 18 CZO-opleidingscommissies
- 122 leden opleidingscommissies

- 4043 ingestroomde studenten

- 3202 behaalde CZO-diploma's

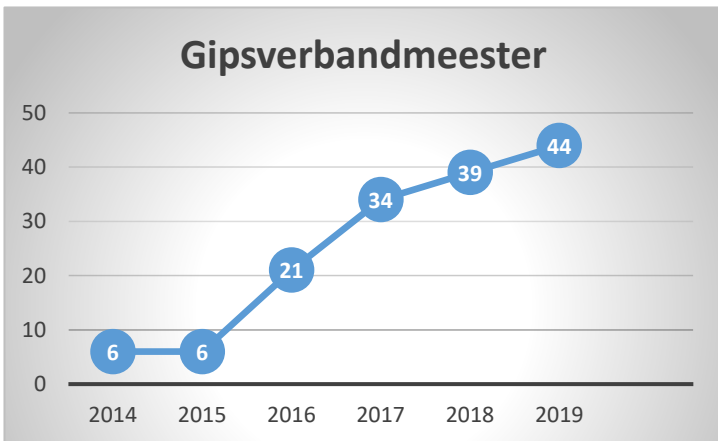
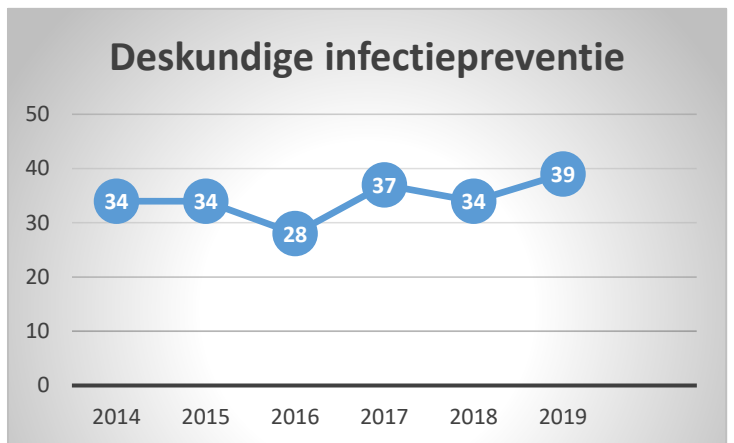
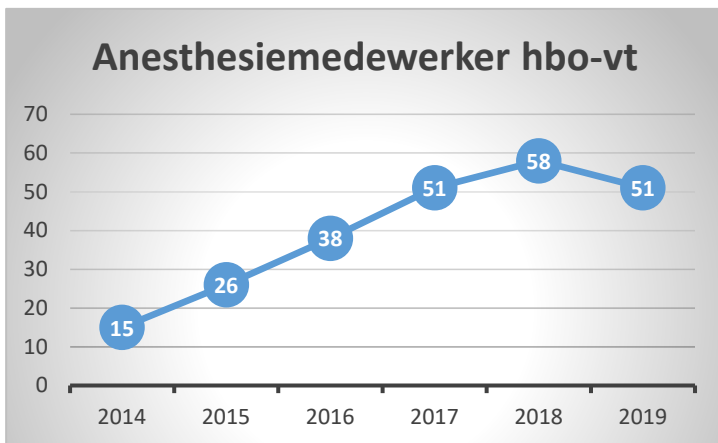
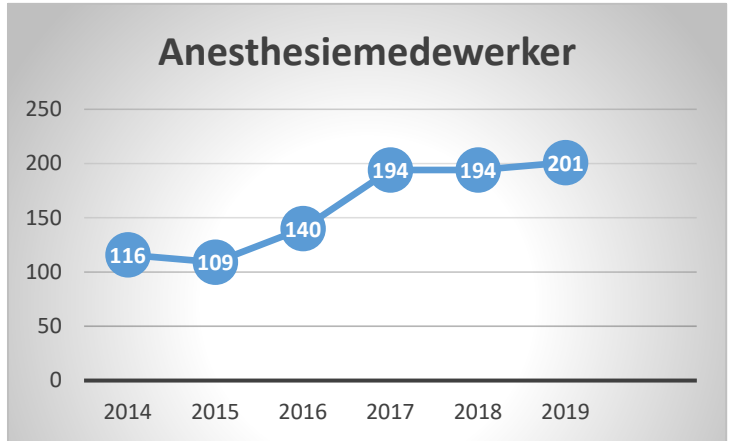
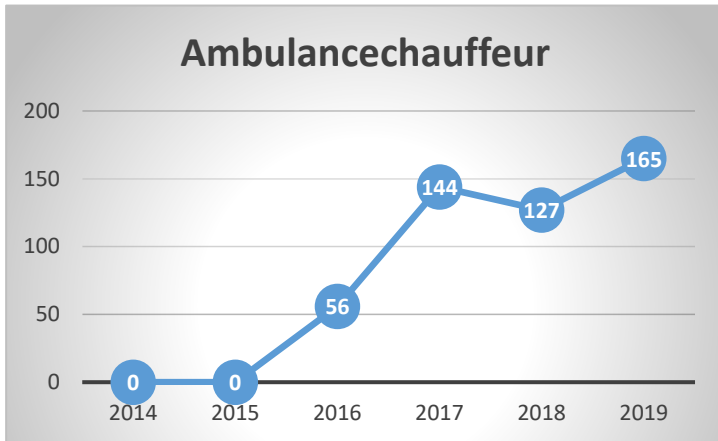
INSTROOM STUDENTEN MOO-OPLEIDINGEN 2014-2019

In dit hoofdstuk leest u de belangrijkste resultaten vanuit onze registraties. Ter vergelijking worden de gegevens vanaf 2014-2019 meegenomen.

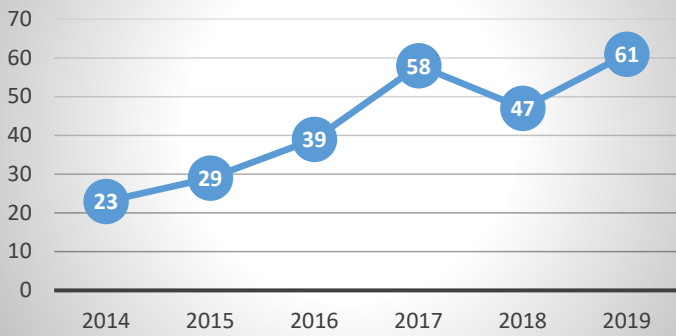
MOO-opleidingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ambulancechauffeur	0	0	56	144	127	165
Anesthesiemedewerker	116	109	140	194	194	201
Anesthesiemedewerker hbo-vt	15	26	38	51	58	51
Deskundige infectiepreventie	34	34	28	37	34	39
Gipsverbandmeester	6	6	21	34	39	44
Klinisch perfusionist	0	11	10	9	11	7
Medisch nucleair werker	0	0	0	0	0	0
Medewerker operatieve zorg	-	-	-	-	6	5
Operatieassistent	149	167	210	262	272	264
Operatieassistent hbo-vt	23	29	39	58	47	61
Organperfusionist	-	-	-	-	-	-
Radiodiagnostisch laborant	28	28	27	34	39	38
Radiodiagnostisch laborant (mbrt-duaal)	18	19	39	63	53	50
Radiotherapeutisch laborant	16	15	14	15	12	18
Radiotherapeutisch laborant (mbrt-duaal)	0	0	1	6	0	3
Sedatiepraktijkspecialist	0	0	16	40	46	43
Subtotaal MOO	405	444	639	883	938	989

2019

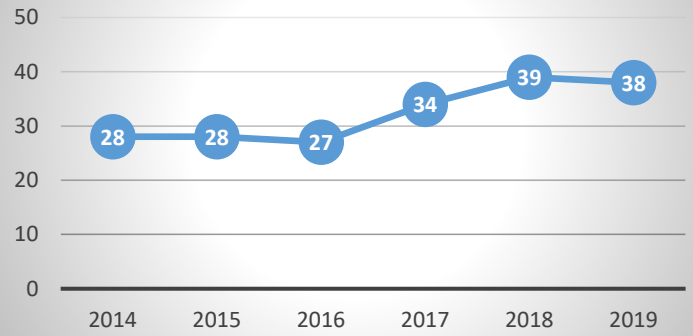
Grafieken instroom studenten MOO-opleidingen 2014-2019

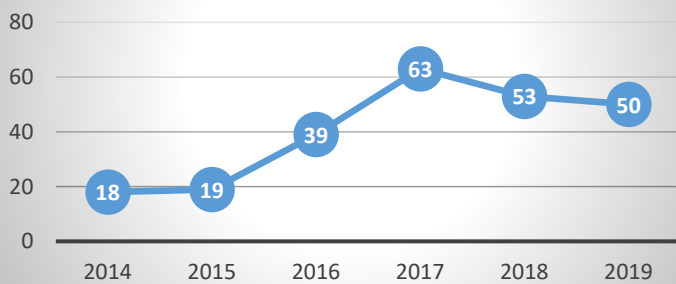
Operatieassistent hbo-vt

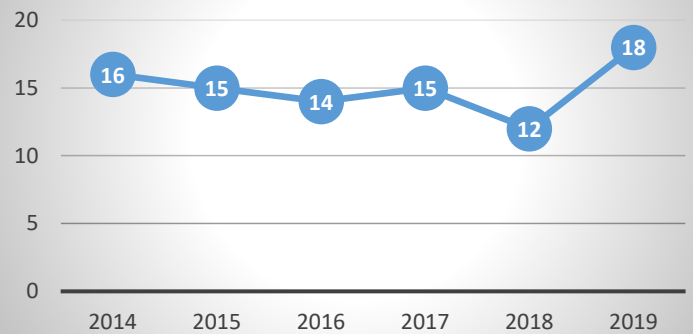
Radiodiagnostisch laborant

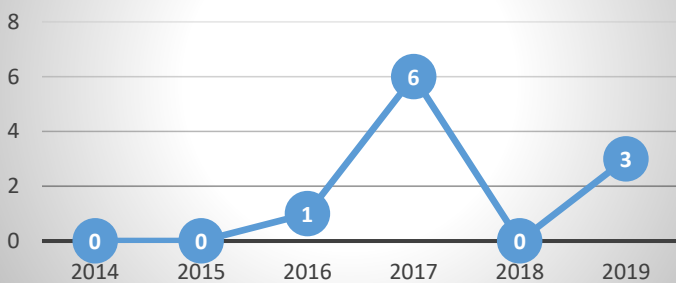
Radiodiagnostisch laborant (mbrt-duaal)

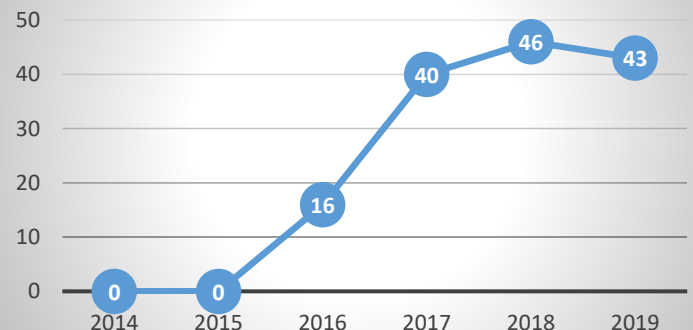
Radiotherapeutisch laborant

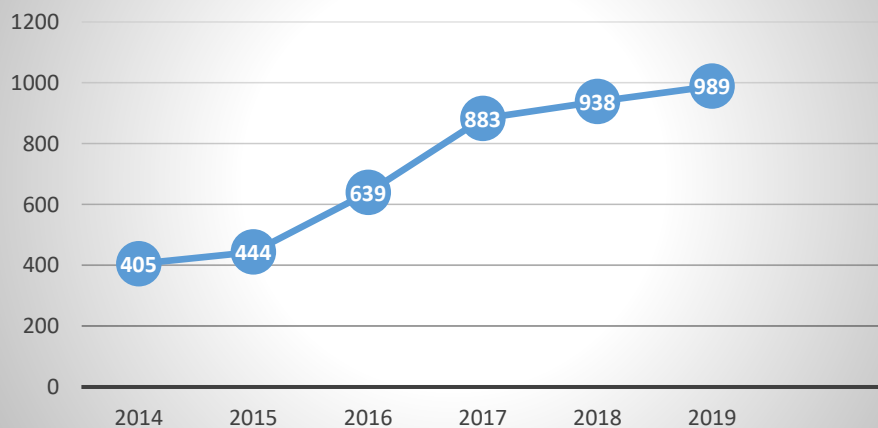
Radiotherapeutisch laborant (mbrt-duaal)

Sedatiepraktijkspecialist

Subtotaal MOO

INSTROOM STUDENTEN VVO-OPLEIDINGEN 2014-2019

VVO-opleidingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ambulanceverpleegkundige	116	116	139	179	179	172
Brandwondenverpleegkundige	0	0	0	0	0	0
Cardiaccareverpleegkundige	87	113	142	165	203	195
Dialyseverpleegkundige	80	100	107	127	126	171
Endoscopieverpleegkundige (2018 opgericht)	0	0	0	50	68	80
Geriatricverpleegkundige	50	58	73	86	86	92
Intensivereverpleegkundige	190	225	348	412	431	429
Intensivere-kinderverpleegkundige	37	20	33	44	34	46
Intensivere-neonatalogieverpleegkundige	44	49	47	42	48	58
Kinderverpleegkundige	101	161	205	271	313	351
Kinderverpleegkundige extramurale zorg	0	0	54	21	31	0
Mediumcareverpleegkundige	26	47	83	74	59	58
Neuroverpleegkundige	27	46	57	58	62	76
Obstetricverpleegkundige	105	131	119	174	198	235
Oncologieverpleegkundige (incl. kinder)	339	408	363	458	449*	531**
Recoveryverpleegkundige	27	55	84	100	111	128
Spoeisendehulpverpleegkundige	153	200	243	361	399	382
Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg	18	40	44	56	54	50
Verpleegkundig endoscopist					2	0
Wondverpleegkundige	0	0	0	0	0	0
Ziekenhuispsychiatricverpleegkundige	0	0	0	0		0
Subtotaal VVO	1400	1769	2141	2678	2853	3054

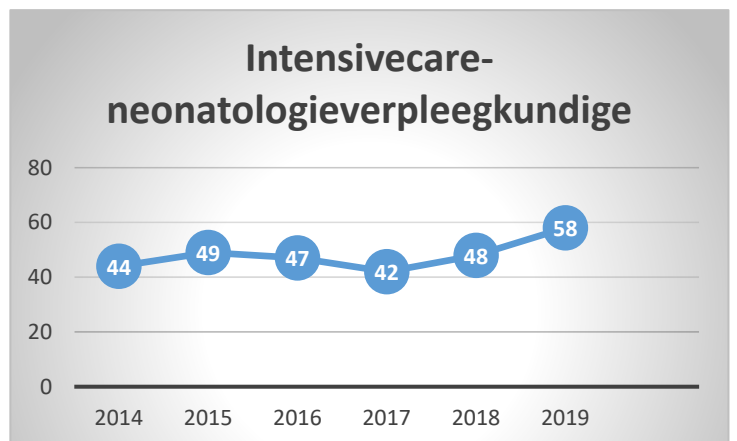
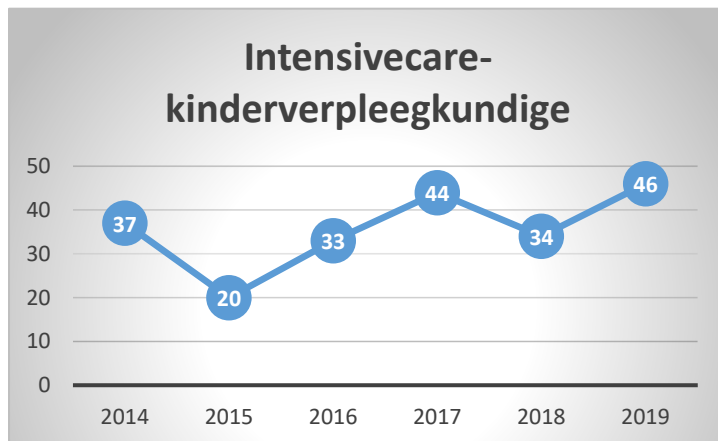
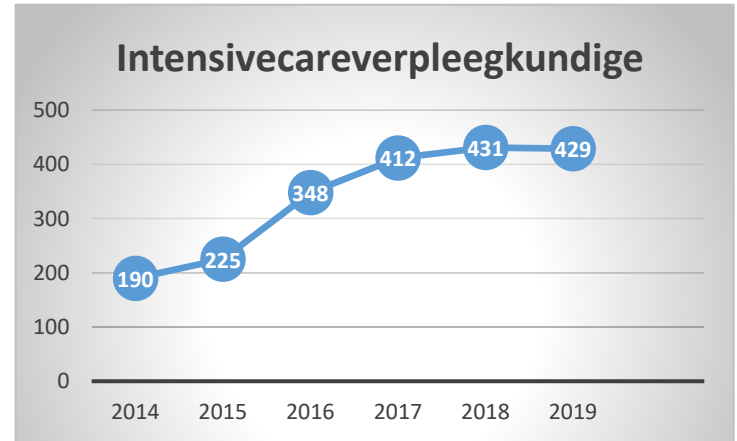
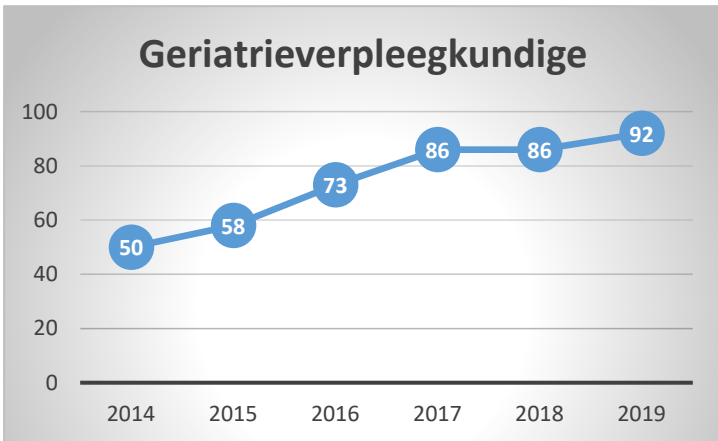
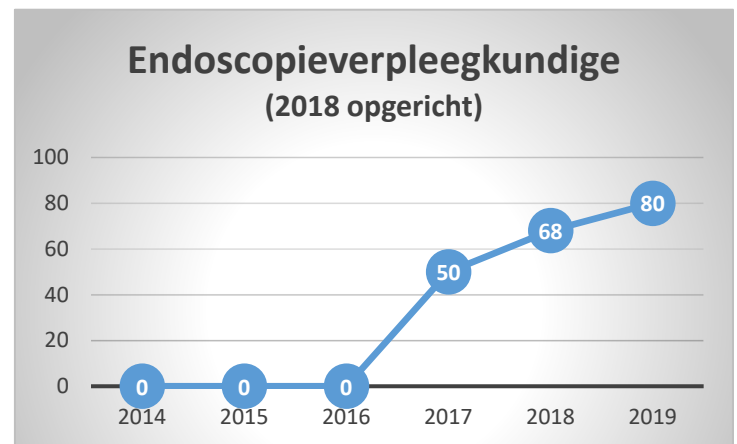
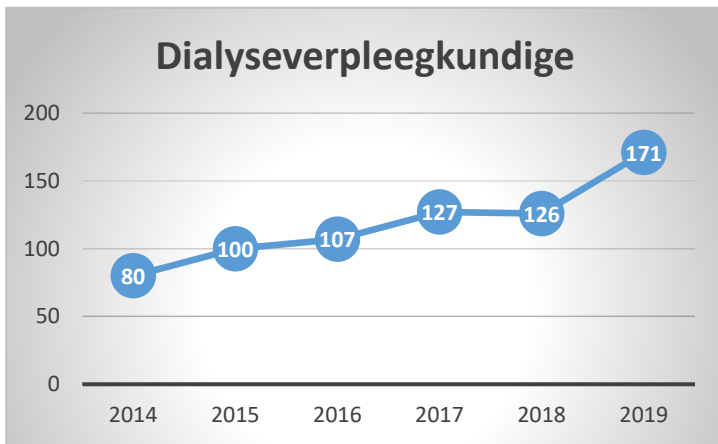
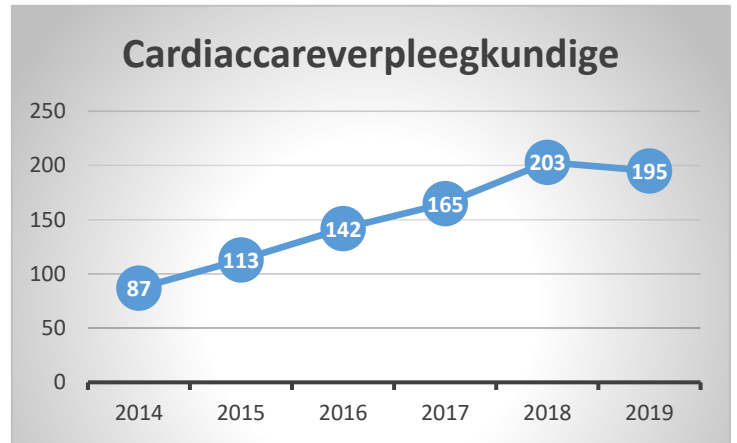
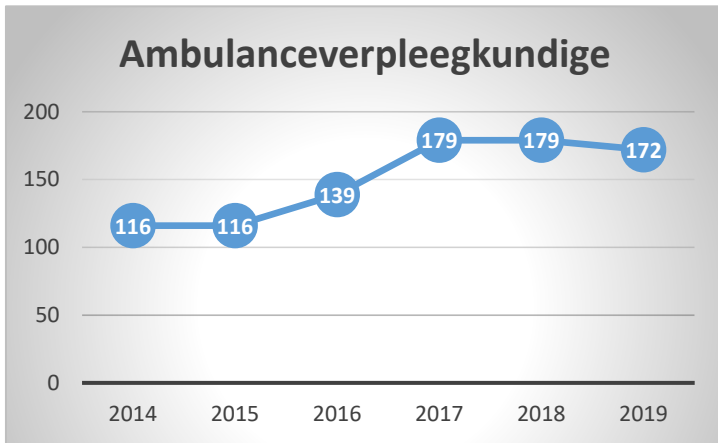
Totaal instroom VVO en MOO	1808	2213	2780	3561	3791	4043
-----------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

* (422 onco + 27 kinderonco) | Peildatum 6 maart 2019

** (476 onco + 55 kinderonco) | Peildatum 19 februari 2020

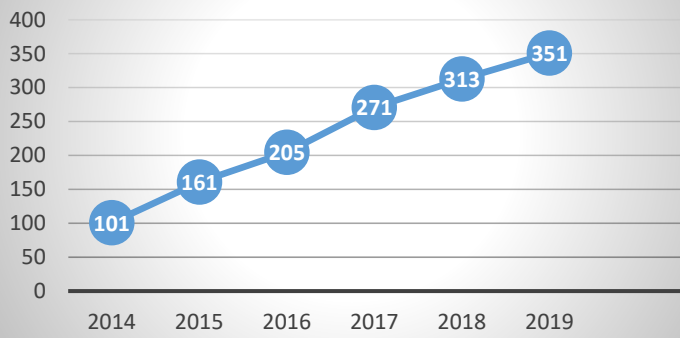
2020

Grafieken instroom studenten VVO-opleidingen 2014-2019

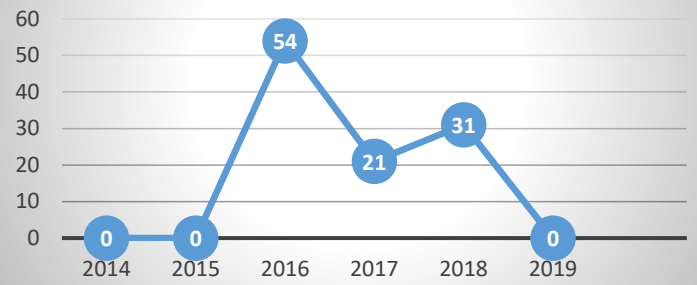

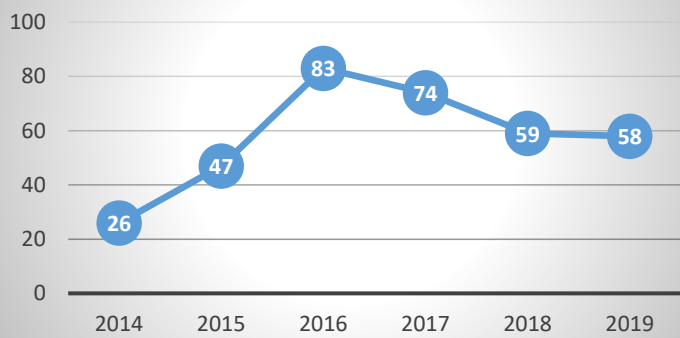
Kinderverpleegkundige

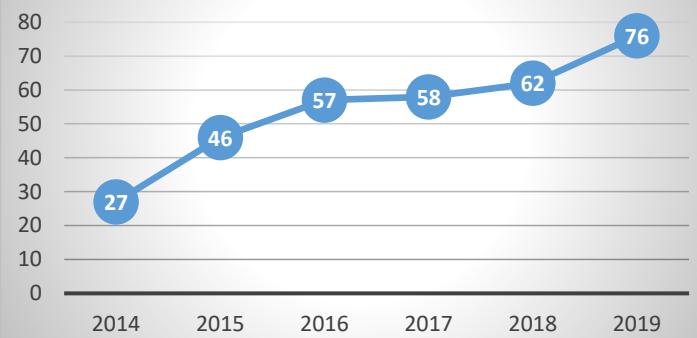
Kinderverpleegkundige extramurale zorg

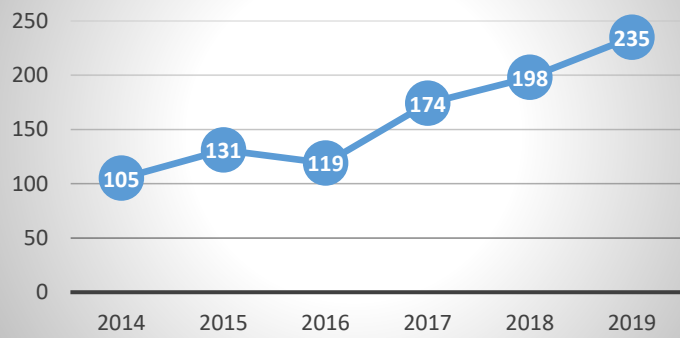
Mediumcareverpleegkundige

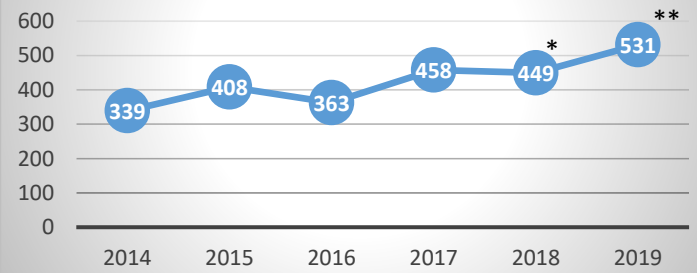
Neuroverpleegkundige

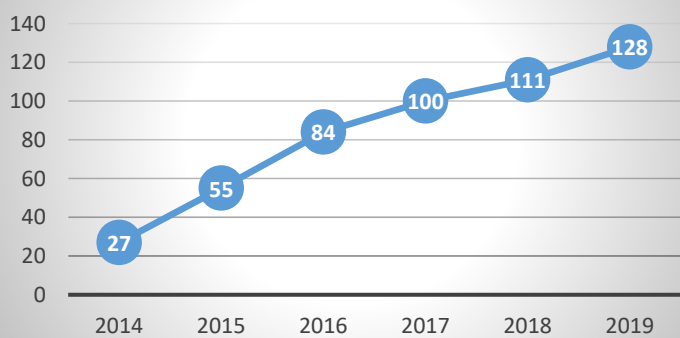
Obstetrieverpleegkundige

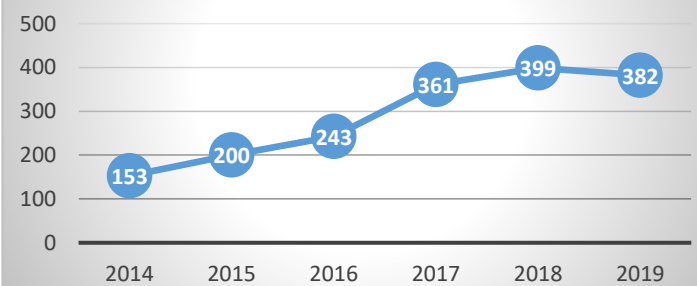
Oncologieverpleegkundige (incl. kinder)

Recoveryverpleegkundige

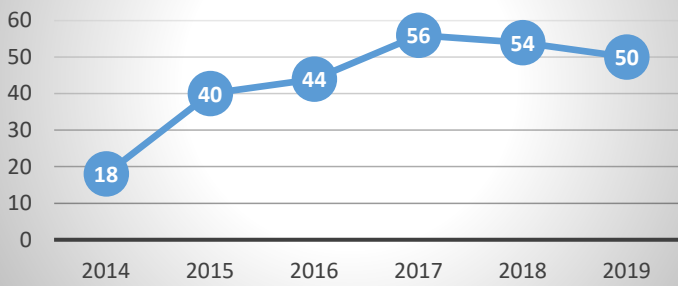

Spoedeisendehulpverpleegkundige

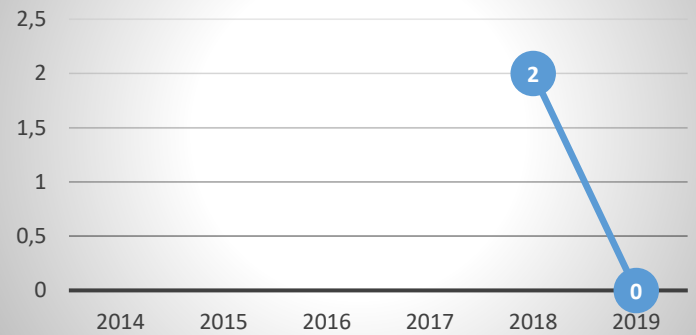

* 422 onco+27 kideronco | Peildatum 6 maart 2019
 ** 476 onco + 55 kideronco | Peildatum 19 februari 2020

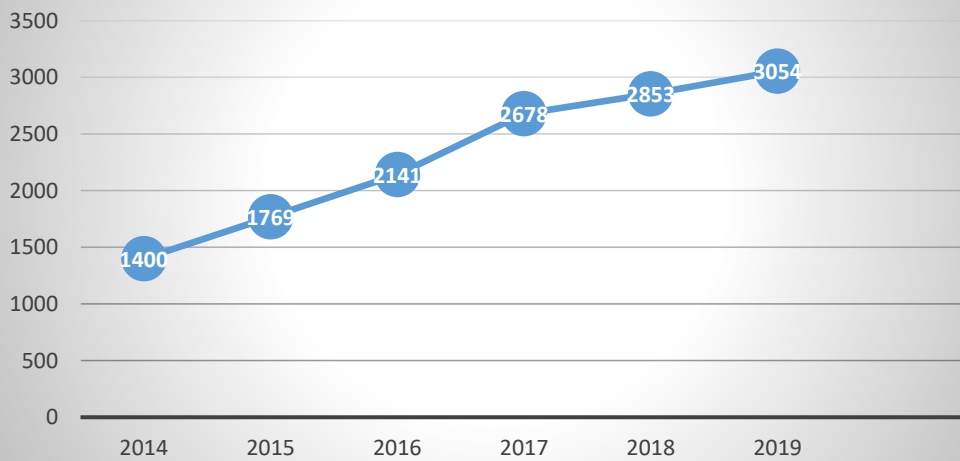
Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg

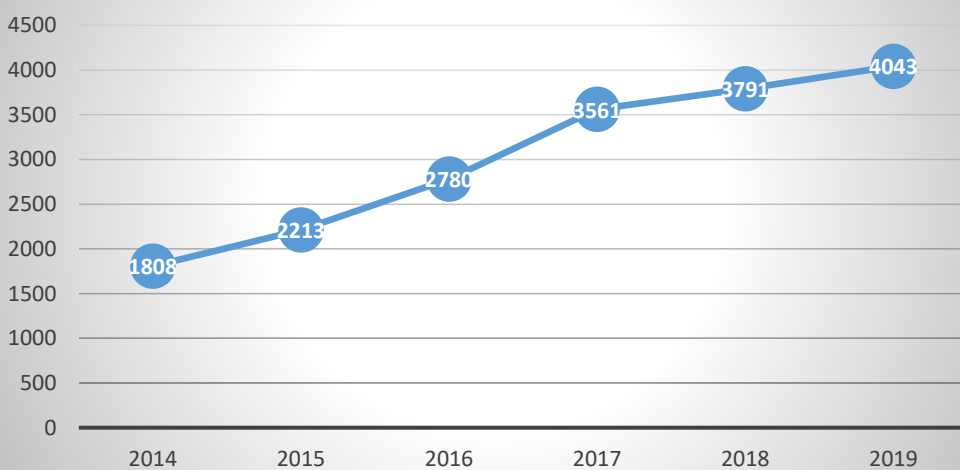
Verpleegkundig endoscopist

Subtotaal VVO

Totaal instroom VVO en MOO

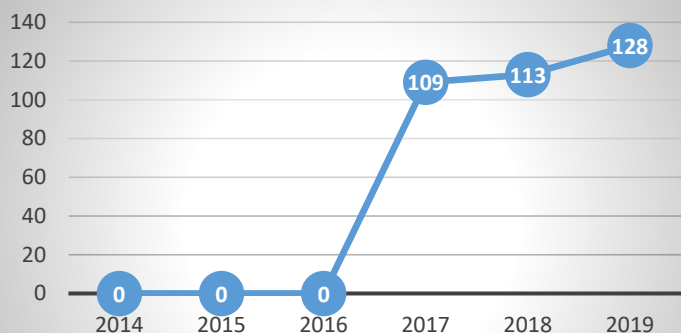
BEHAALDE CZO-DIPLOMA'S MOO-OPLEIDING 2014-2019

MOO-opleidingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ambulancechauffeur	-	-	-	109	113	128
Anesthesiemedewerker	150	144	118	85	100	131
Anesthesiemedewerker hbo-vt	20	13	19	24	23	34
Deskundige infectiepreventie	20	25	32	32	21	27
Gipsverbandmeester	15	12	5	6	25	40
Klinisch perfusionist	7	12	8	1	9	7
Medisch nucleair werker	0	0	0	0	0	1
Medewerker operatieve zorg					0	4
Operatieassistent	216	202	147	100	110	151
Operatieassistent hbo-vt	22	15	17	27	25	41
Orgaanperfusionist	0	0	0	0	0	0
Radiodiagnostisch laborant	51	43	39	24	20	22
Radiodiagnostisch laborant (mbrt-duaal)	40	56	38	40	37	33
Radiotherapeutisch laborant	21	24	19	9	15	9
Radiotherapeutisch laborant (mbrt-duaal)	10	5	6	3	0	3
Sedatiepraktijkspecialist	0	0	0	17	38	48
Subtotaal MOO-opleidingen	577	554	451	477	536	679

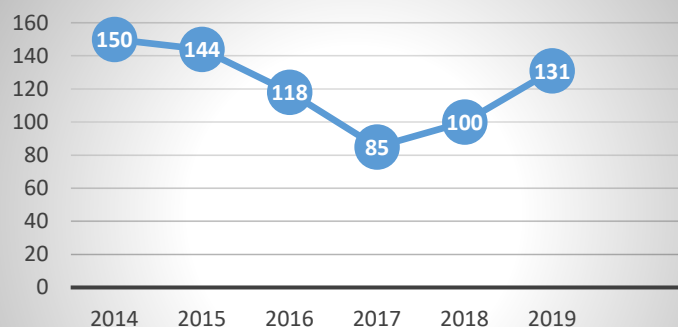
2019

Behaalde CZO-diploma's MOO-opleiding 2014-2019

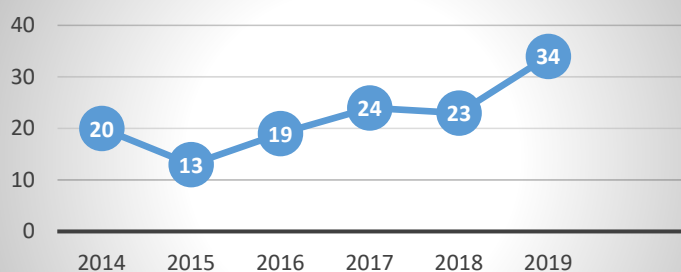
Ambulancechauffeur

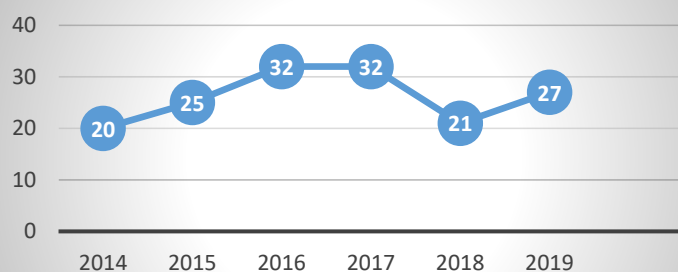
Anesthesiemedewerker

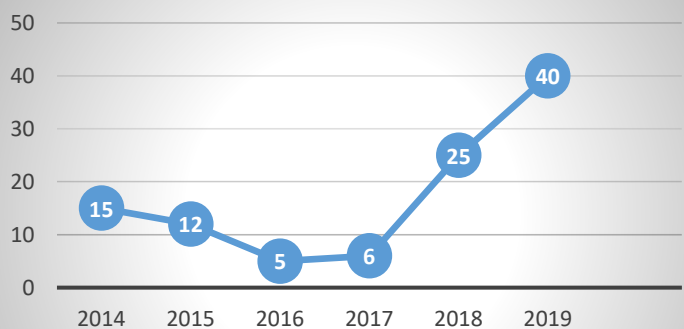
Anesthesiemedewerker hbo-vt

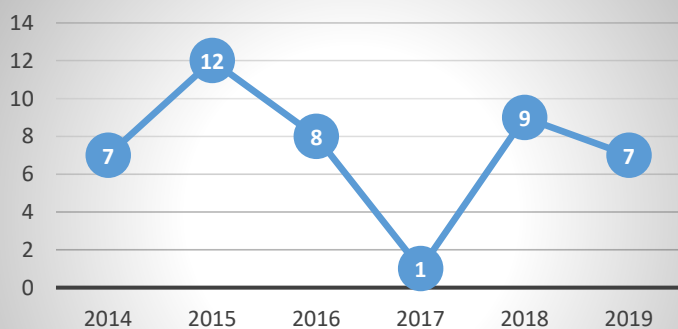
Deskundige infectiepreventie

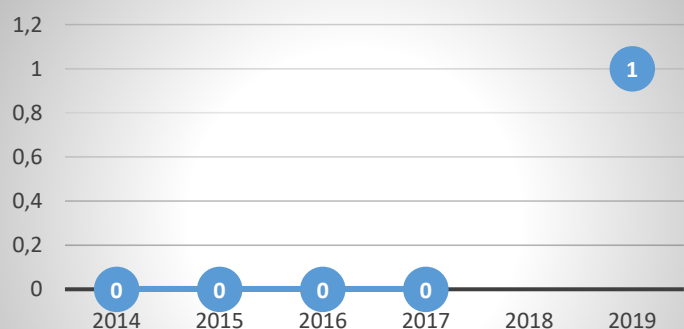
Gipsverbandmeester

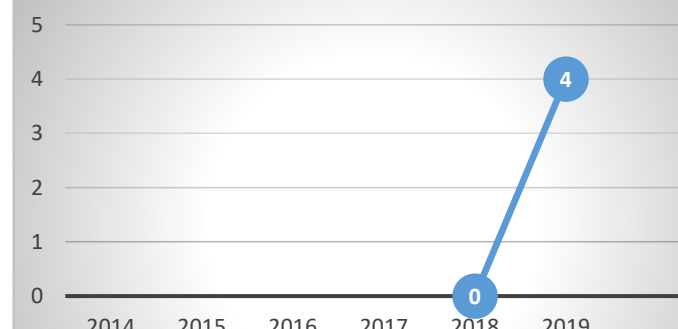
Klinisch perfusionist

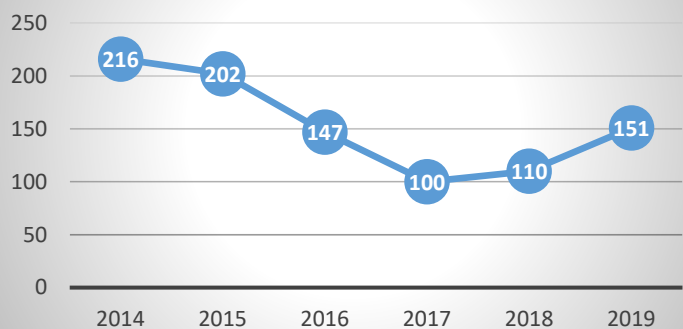
Medisch nucleair werker

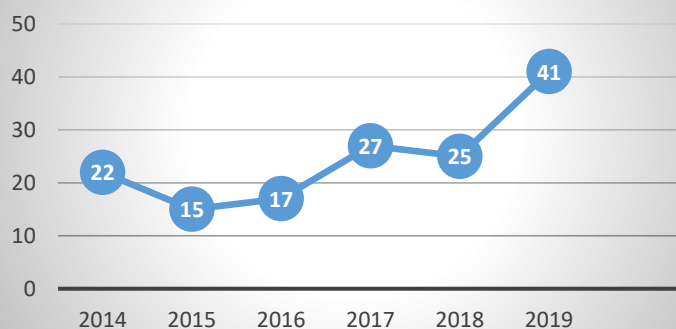
Medewerker operatieve zorg

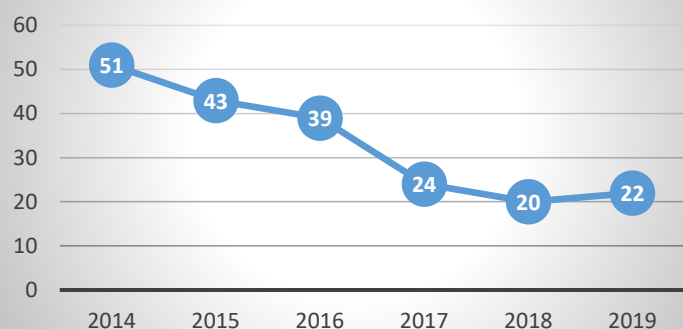
Operatieassistent

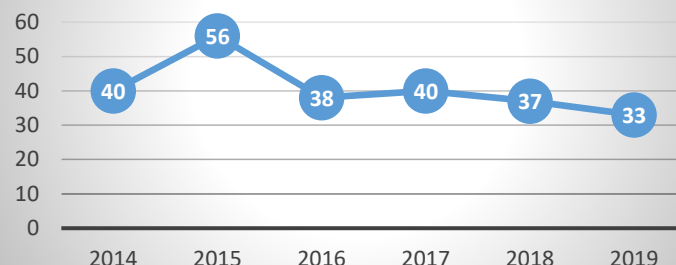
Operatieassistent hbo-vt

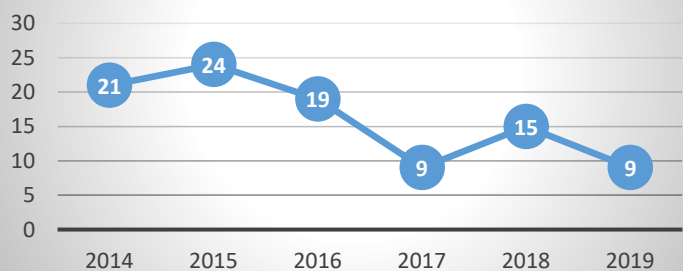
Radiodiagnostisch laborant

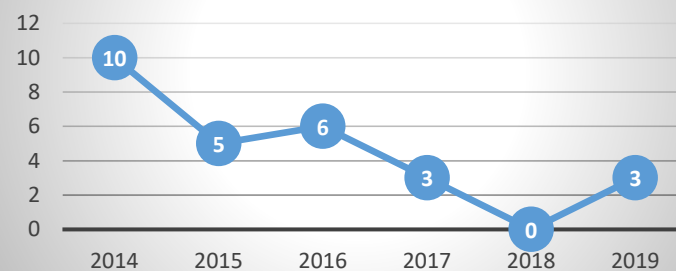
Radiodiagnostisch laborant (mbrt-duaal)

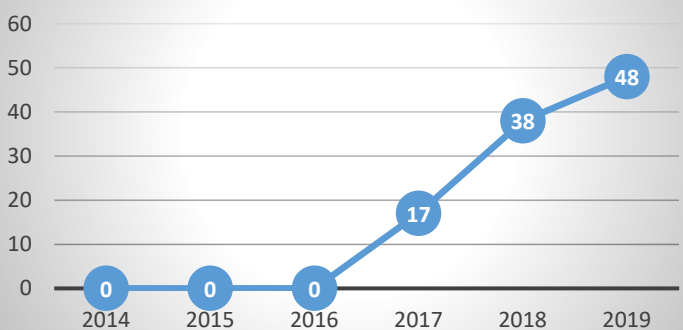
Radiotherapeutisch laborant

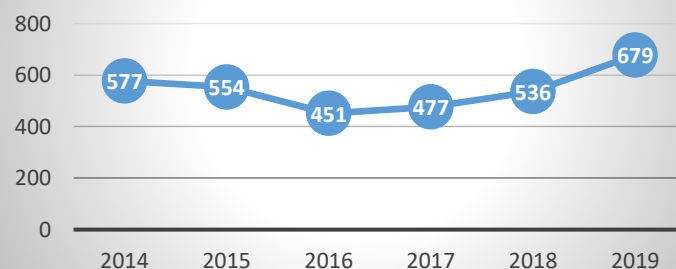
Radiotherapeutisch laborant (mbrt-duaal)

Sedatiepraktijkspecialist

Subtotaal MOO-opleidingen

BEHAALDE CZO-DIPLOMA'S VVO-OPLEIDING 2014-2019

VVO-opleidingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ambulanceverpleegkundige	49	113	80	150	151	148
Brandwondenverpleegkundige	0	0	0	0	0	0
Cardiaccareverpleegkundige	87	78	94	120	142	173
Dialyseverpleegkundige	88	62	69	93	94	108
Endoscopieverpleegkundige	0	0	0	0	65	77
Geriatricverpleegkundige	29	64	50	59	69	88
Intensivereverpleegkundige	247	177	172	250	303	339
Intensivere-kinderverpleegkundige	26	30	24	20	35	26
Intensivere-neonatologieverpleegkundige	41	27	49	35	29	36
Kinderverpleegkundige	167	124	129	190	227	282
Kinderverpleegkundige extramurale zorg	0	0	36	42	15	18
Mediumcareverpleegkundige	6	32	34	60	56	45
Neuroverpleegkundige	7	40	35	59	45	57
Obstetricverpleegkundige	152	102	116	127	156	179
Oncologieverpleegkundige (incl. kinder)	222	294	365	380	415*	454**
Recoveryverpleegkundige	21	28	58	61	74	93
Spoedeisendehulpverpleegkundige	155	137	182	207	275	360
Verpleegkundige centralist meldkamer ambulancezorg	5	28	45	36	47	40
Verpleegkundig endoscopist					0	0
Wondverpleegkundige	0	0	0	0	0	0
Ziekenhuispsychiatricverpleegkundige	0	0	0	0	0	0
Subtotaal VVO-opleidingen	1302	1336	1538	1889	2198	2523

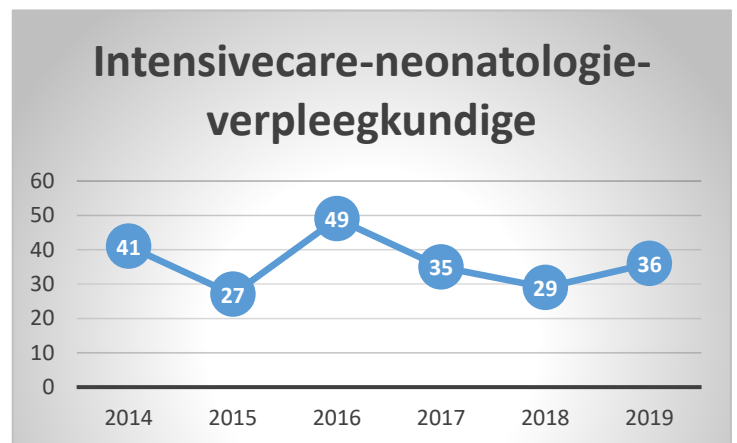
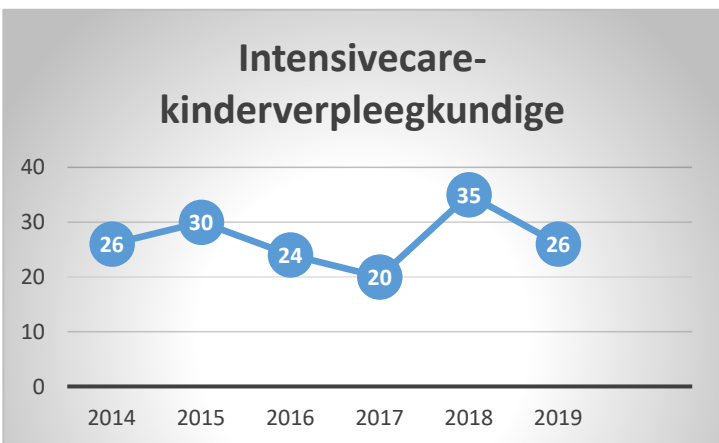
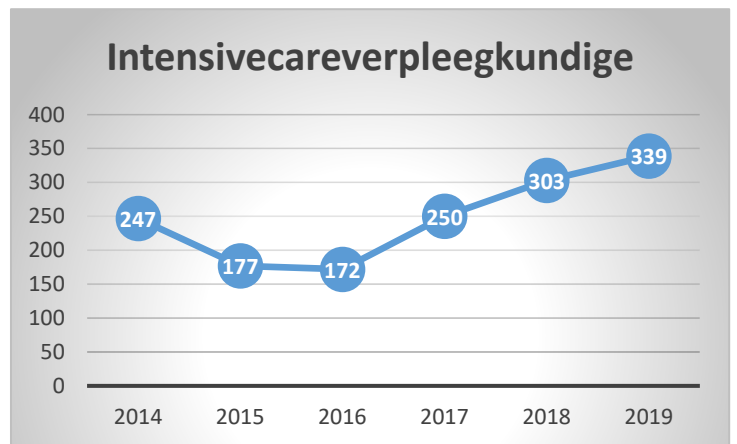
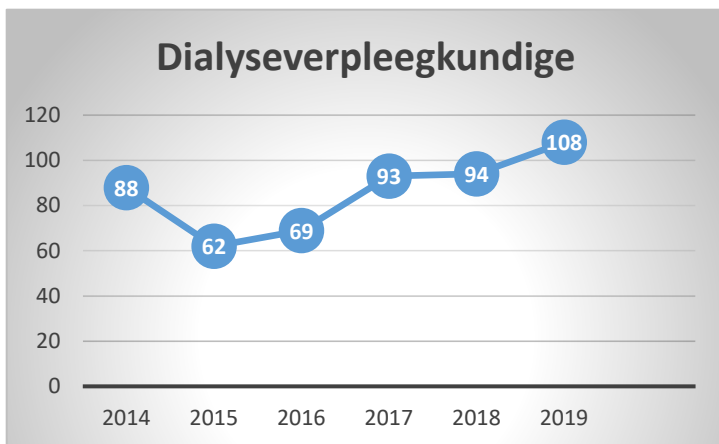
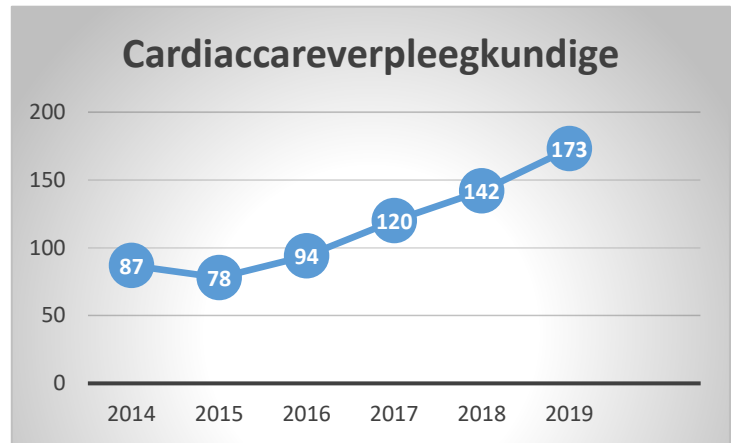
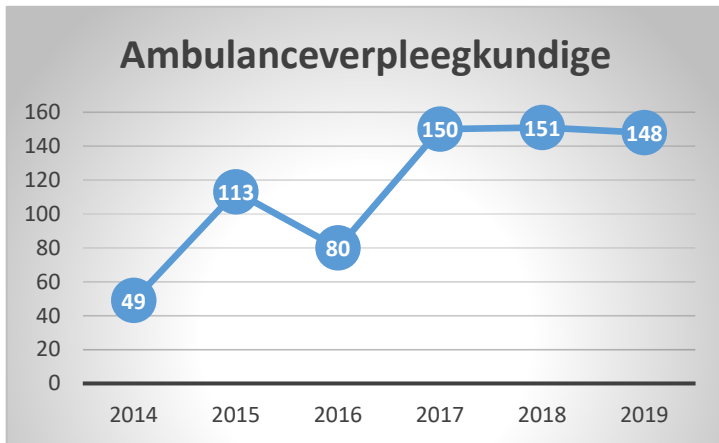
Totaal diploma's VVO en MOO	1879	1890	1989	2366	2734	3202
------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

*(379 onco + 36 kinderonco) | Peildatum 6-3-2019

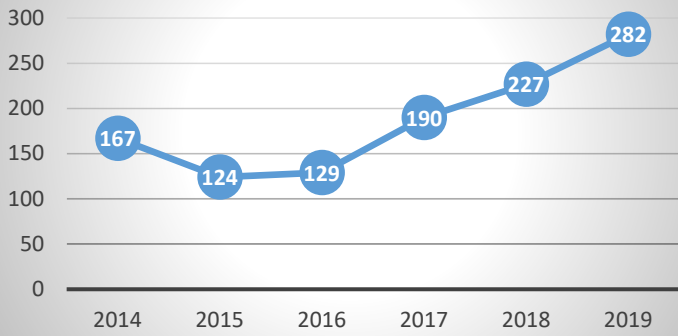
** (410 onco + 44 kinderonco) | Peildatum 19-2-2020

2019

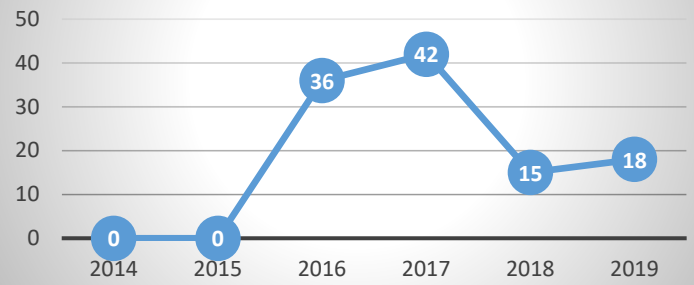
Behaalde CZO-diploma's VVO-opleiding 2014-2019

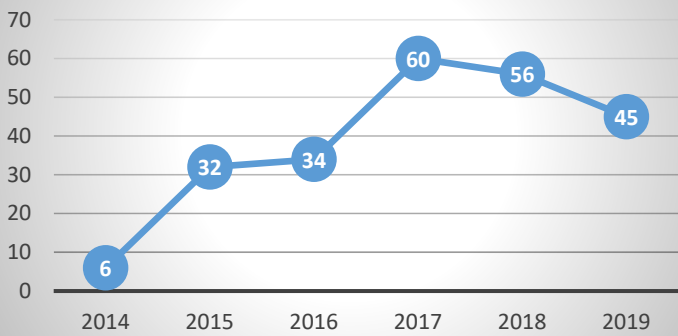
Kinderverpleegkundige

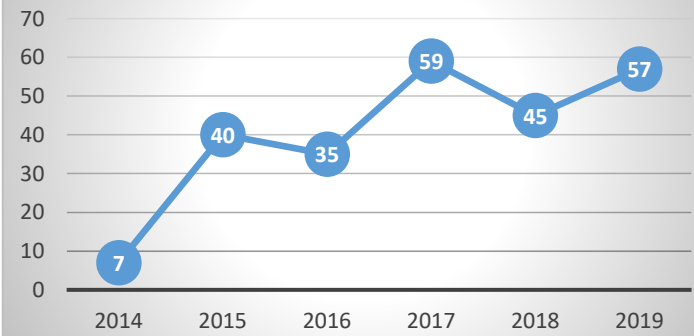
Kinderverpleegkundige extramuraal zorg

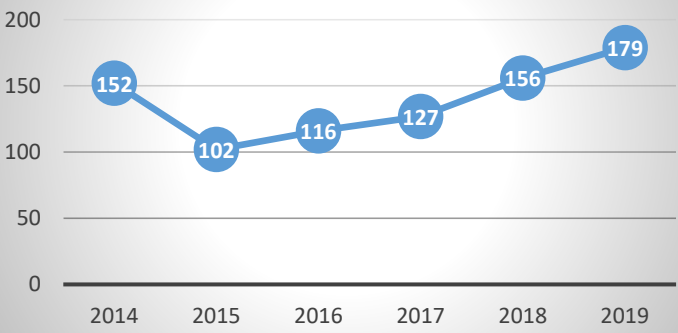
Mediumcareverpleegkundige

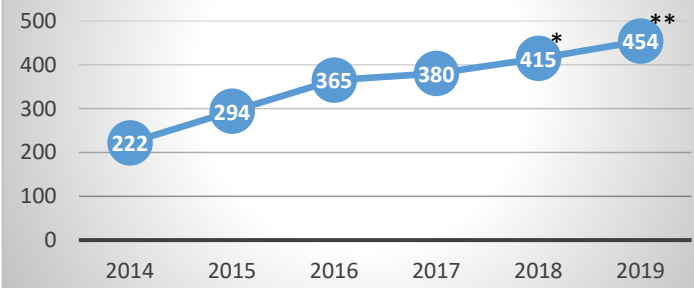
Neuroverpleegkundige

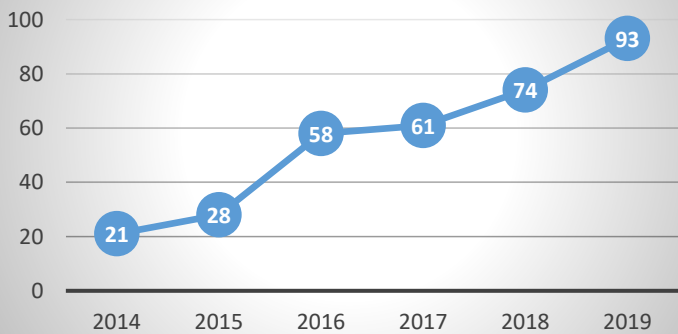
Obstetrieverpleegkundige

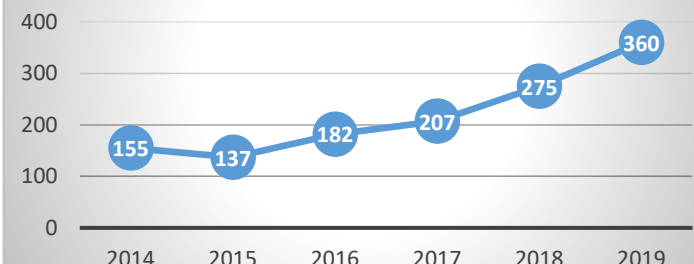
Oncologieverpleegkundige (incl. kinder)

Recoveryverpleegkundige

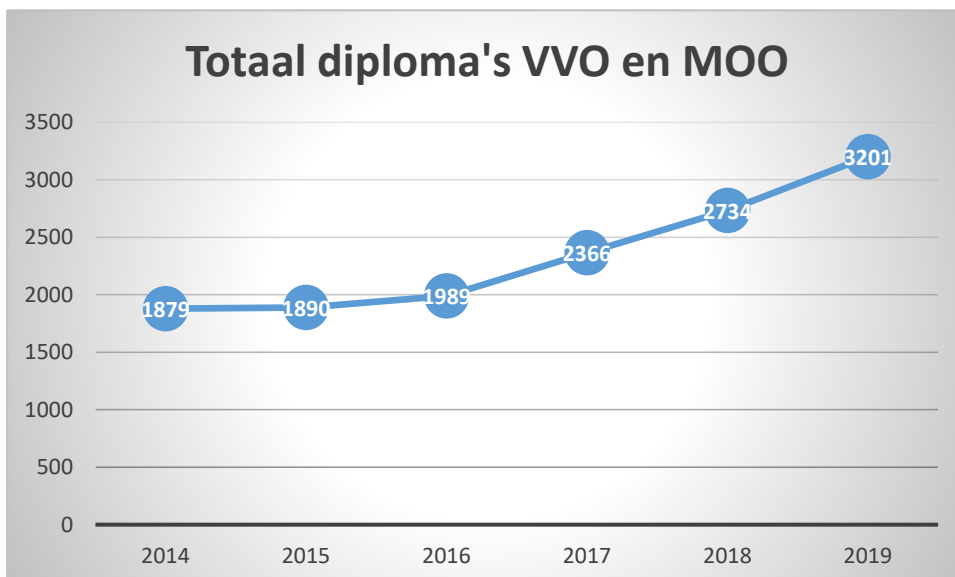
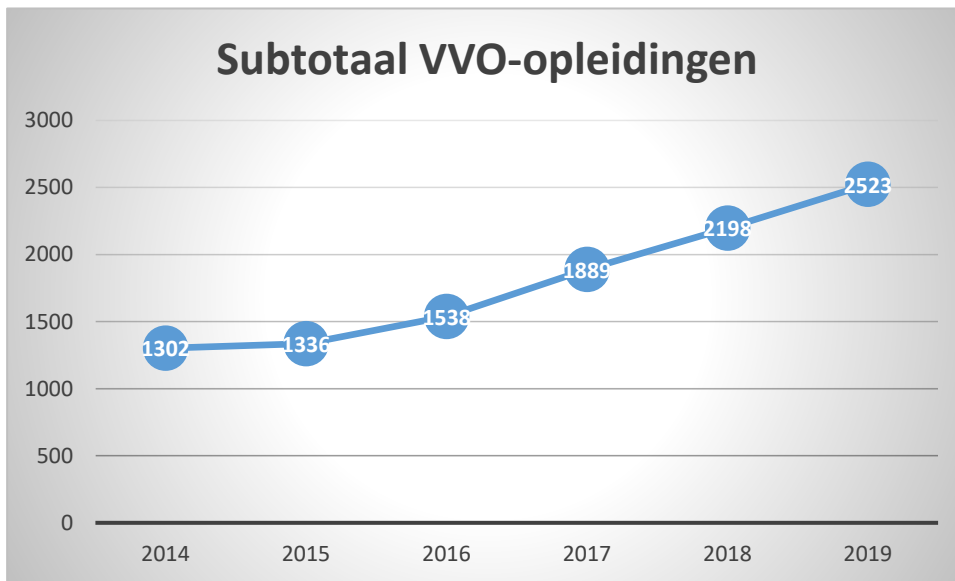
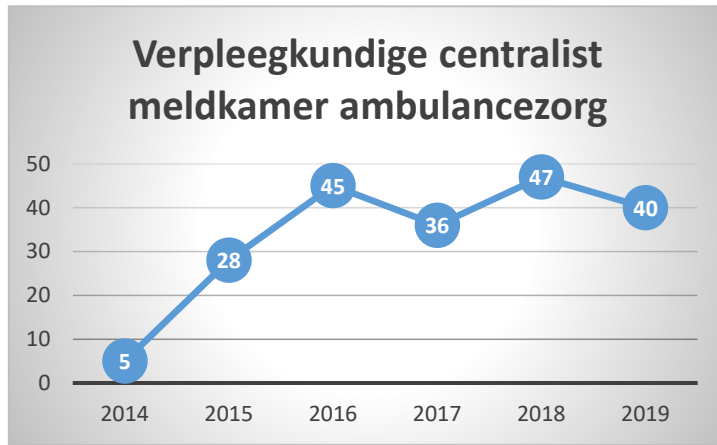

Spoedeisendehulpverpleegkundige

* 2018: 379 onco + 36 kinderonco | Peildatum 6 maart 2019
 ** 2019: 410 onco + 44 kinderonco | Peildatum 19 februari 2020

TRENDS & ONTWIKKELINGEN

Opleidingseisen

Trends & ontwikkelingen

Landelijke trends & ontwikkelingen die het CZO heeft gesignaleerd.

TRENDS & ONTWIKKELINGEN

Landelijke trends & ontwikkelingen die het CZO heeft gesignaleerd

- Een belangrijke trend is dat spreiden en concentreren van ziekenhuisfuncties gevolgen heeft voor het opleiden. Steeds vaker zijn externe stages nodig of werken opleiders samen met een partnerziekenhuis. In 2019 heeft het CZO haar beleid gewijzigd waardoor het mogelijk is dat een kort gedeelte van de opleidingen (minder dan 50%) plaatsvindt in een instelling die geen eigen CZO-erkenning heeft. De instelling die de stage van de opleiding verzorgt, doet dit onder de verantwoordelijkheid van de zorginstelling dat een CZO-erkenning heeft.
- Transmuralisering, opleiden in de keten en arbeidsmarkt bepalen in belangrijke mate de doorontwikkeling van opleidingen.
- In meerdere regio's zien we dat regionaal opleiden zich in hoog tempo ontwikkelt.
- Een andere trend is dat de mogelijkheden van alternatieve, interne leerroutes beter worden benut.
- Een belangrijk aandachtspunt is dat de student, ook onder druk van de arbeidsmarkt, student kan blijven.

Trends & ontwikkelingen

Hieronder volgt een aantal trends & ontwikkelingen naar aanleiding van de in- en uitstroomgegevens 2014-2019 en de audits en (her)erkenningen in 2019. De opleidingen zijn gegroepeerd. Een overzicht van deze groepering per opleiding treft u aan in de bijlage.

In het licht van CZO Flex Level is met de ontwikkeling van alle (nieuwe) opleidingseisen waar mogelijk al geanticipeerd op het nieuwe opleidingsstelsel.

Opleidingen acuut en OK

Over het algemeen zien we dat het aantal opleidingen bij acuut en OK groeiende is. Deze groei is onder andere het gevolg van ontwikkelingen in de zorg zoals lateralisatie, de toenemende gemiddelde zorgzwaarte van de patiënt en technologische ontwikkelingen die complexere zorg/procedures mogelijk maken. De verwachting is dat deze stijging doorzet in 2020.

Een belangrijke ontwikkeling is dat de kwantitatieve eisen binnen de specifieke bepalingen van de opleidingseisen voor deze opleidingen zijn vervallen. Dit betekent dat niet de aantallen patiënten leidend zijn, maar dat gekeken wordt of de doelen die gesteld zijn ten aanzien van de patiëntencategorieën behaald worden.

Bij de externe stages zijn de verplichte stage-uren losgelaten en zijn doelen geformuleerd. Hiermee wordt aangesloten op het nieuwe praktijkleren. Hieronder een aantal noemenswaardige ontwikkelingen:

Medewerker operatieve zorg

De opleiding medewerker operatieve zorg heeft een lage in- en uitstroom van studenten. Met het CZO-diploma medewerker operatieve zorg kan de opleiding tot operatieassistent gevolgd worden. Dit geeft studenten met mbo niveau 3 de mogelijkheid om door te stromen.

Opleidingen acuut en OK

Klinisch perfusionist

Ook deze opleiding kent een lage in- en uitstroom van studenten. Het werkgebied van de klinische perfusionist is uitgebreid en richt zich niet alleen op de cardiothoracale chirurgie. Het werkterrein richt zich ook op nieuwe procedures en behandelingen zoals bijvoorbeeld bij levertransplantaties en extracorporale membraan oxygenatie (ECMO).

Orgaanperfusionist

Op 1 juni 2019 zijn de opleidingseisen tot orgaanperfusionist vastgesteld en gepubliceerd. Er hebben zich in 2019 nog geen studenten ingeschreven.

Mediumcareverpleegkundige

De in- en uitstroom van het aantal studenten is gedaald. Dit heeft te maken met het feit dat de acute zorg anders wordt ingericht binnen de zorginstellingen en dat er combinatieafdelingen ontstaan, bijvoorbeeld IC gecombineerd met MC.

Brandwondverpleegkundige

Op 1 november 2019 zijn de CZO-opleidingseisen van deze opleiding gepubliceerd. Medio 2020 worden de eerste erkenningsaanvragen verwacht en daarmee ook de eerste studenten die starten met deze opleiding.

Opleidingen paramedisch

Hieronder volgt een aantal noemenswaardige ontwikkelingen voor deze opleidingen:

Endoscopieverpleegkundige

Het aantal erkenningen en studenten blijft stijgen. In 2019 is de instroom van studenten fors gestegen. De vraag naar endoscopieverpleegkundigen groeit onder andere als gevolg van ontwikkelingen en toenemende mogelijkheden betreffende endoscopische onderzoeken, het bevolkingsonderzoek darmkanker en de vorming van endoscopische centra. De verwachting is dat deze stijging doorzet in 2020.

Verpleegkundig endoscopist

Deze opleiding kent een langzamere start in vergelijking tot de opleiding endoscopie-verpleegkundige. Sinds 2018/2019 komen de eerste (afzonderlijke) erkenningsaanvragen binnen en in 2019 is de eerste audit uitgevoerd in een zorginstelling voor deze opleiding. Gezien de toenemende workload op de endoscopische afdelingen/centra en daarmee samenhangende functiedifferentiatie in dit werkgebied, is de verwachting dat in 2020 het aantal erkenningsaanvragen en studenten stapsgewijs zal toenemen en de eerste CZO-diploma's verstrekt gaan worden.

Opleidingen paramedisch

Gipsverbandmeester

Het aantal studenten per opleiding blijft jaarlijks stijgen. In 2014 startte de opleiding met een instroom van 6 studenten. In 2019 namen 40 studenten hun CZO-diploma in ontvangst. De stijgende vraag naar opleidingsplaatsen voor gipsverbandmeesters is mede het gevolg van vergrijzing van de beroepsgroep. Door ontwikkelingen en gemotiveerde verzoeken vanuit het werkveld en theorieaanbieders, is besloten om de opleiding bachelor medisch hulpverlener (BIG geregistreerd) toe te voegen aan de opleidingseisen. Dit besluit is tot stand gekomen na uitvoerig curriculum vergelijk. Ook zijn beginnende ontwikkelingen zichtbaar van transmurale zorg richting de eerstelijns. Verwachting is dat de groei met een zelfde constante door gaat in 2020.

Deskundige infectiepreventie (incl. GGD)

Het aantal studenten in de ziekenhuizen blijft vrij constant. 2019 werd vooral gekenmerkt door de toetreding van de GGD tot de CZO-opleidingscommissie. Na kennismaking en vergelijking van beide werkkterreinen zijn de vernieuwde opleidingseisen deskundige infectiepreventie algemeen ziekenhuis en publieke gezondheidszorg in concept opgesteld. Verwachting is dat medio 2020 de vernieuwde opleidingseisen deskundige infectiepreventie gereed zijn. Daarnaast wordt ook de roep hoorbaarder naar functiedifferentiatie met een assistent deskundige infectiepreventie in de ziekenhuizen. In 2020 wordt een toenemende groei van erkenningsaanvragen en (OC) audits verwacht vanuit de ziekenhuizen en de publieke gezondheidszorg.

Opleidingen paramedisch

Dialyseverpleegkundige

In 2019 is gestart met het auditeren van de HKZ-gecertificeerde dialyse afdelingen. Door deze afdelingen te auditen verwacht men een kwaliteitsverbetering op het gebied van opleiden te bewerkstelligen.

Door personeelstekorten en een toename van extramurale dialyse centra is in 2019 een forse stijging zichtbaar van 80 naar 171 studenten. Voor de extramurale centra zien we tevens een groei van OC-audits. De verwachting is dat deze trend in 2020 onverminderd doorgaat.

Dialyse-assistent in oprichting

Door de (personele) ontwikkelingen op dialyse-afdelingen, dialyse-centra als ook de thuisdialyse is in 2019 gestart met de ontwikkeling van de CZO opleiding dialyse-assistent. Streven is begin 2020 de opleidingseisen te publiceren zodat medio 2020 met de eerste erkenningsaanvragen en erkenning van de theorie-aanbieders gestart kan worden en datvervolgens de eerste studenten kunnen starten met deze opleiding.

Medisch technicus in oprichting

Eind 2019 zijn de opleidingseisen van de CZO-opleiding medisch technicus vastgesteld. Medio januari 2020 zijn de opleidingseisen gepubliceerd. Medio 2020 worden de eerste erkenningsaanvragen en de erkenning van de theorie-aanbieder verwacht en daarmee de eerste studenten die starten met deze opleiding.

Opleidingen specialistische zorg

Hieronder volgt een aantal noemenswaardige ontwikkelingen voor deze opleidingen:

Oncologieverpleegkundige

Gezien de steeds grotere rol van extramurale oncologische zorg, is gestart met een herziening van de opleidingseisen van de oncologieverpleegkundige. Deze worden generiek voor intramurale en extramurale instellingen beschreven. Het streven is deze in de eerste helft van 2020 te publiceren. De verwachting is dat er in 2020 een verder stijgende lijn te zien is in aanvragen en aantal ingeschreven studenten.

Geriatricverpleegkundige / neuroverpleegkundige

In Nederland krijgen we steeds meer te maken met vergrijzing. Zorginstellingen hebben hierdoor meer behoefte aan expertise voor deze specifieke doelgroep. Dit verklaart de stijgende lijn in het aantal erkenningsaanvragen, aanvragen nieuwe basisleerplaatsen en studenten in 2019. De verwachting is dat deze trend in 2020 onverminderd doorgaat.

Ziekenhuispsychiatrie / wondverpleegkundige

De CZO-opleidingseisen van de ziekenhuispsychiatrieverpleegkundige en wondverpleegkundige zijn opgesteld en in november 2019 gepubliceerd. De eerste erkenningsaanvragen worden in 2020 verwacht en daarmee ook de eerste studenten die zullen starten met deze opleiding. Door de (personele) ontwikkelingen binnen Wond Expertise Centra en ziekenhuizen bleek behoefte aan de ontwikkeling van de CZO opleiding Wondconsulent. Hiermee is inmiddels een start gemaakt en er wordt in 2020 verder aan gewerkt.

Opleidingen spoedeisende zorg

Opleidingen spoedeisende zorg

Hieronder volgt een aantal noemenswaardige ontwikkelingen:

Ambulancezorg Nederland (AZN)

De AZN heeft geïnvesteerd in een sterke aantoonbare kwaliteitsimpuls binnen de opleidingen van de branche. Het publiceren van de lange tranche tot ambulanceverpleegkundige heeft bijgedragen tot vergroting van de arbeidscapaciteit.

Opleidingen specialistische zorg

Opleidingen specialistische acute zorg

Hieronder volgt een aantal noemenswaardige ontwikkelingen:

Branches Verzorging, Verpleging en Thuiszorg (VVT)

In 2019 kan er een CZO-erkenning aangevraagd worden voor de opleidingen tot eerst verantwoordelijk verzorgende, de gespecialiseerd verzorgde revalidatiezorg en gespecialiseerd verzorgde psychogeriatric. Deze VVT-branche kent ongeveer 3000 studenten. De eerste erkenningsaanvragen worden in 2020 verwacht en daarmee ook de eerste studenten die zullen starten met de VVT-opleidingen.

Opleidingen moeder - kind

Opleidingen moeder - kind

In de wereld van de zorg voor de moeder, het kind en het gezin volgen ontwikkelingen elkaar snel op. De krapte in de opnamecapaciteit van de ernstig zieke pasgeborene op de NICU en het ernstig zieke kind op de PICU hebben landelijk vervolgafdelingen nodig. Daarom heeft het CZO, samen met het werkveld, opleidingseisen voor de highcare zorg ontwikkeld zodat de kinder-obstetrie-neonatologieverpleegkundigen zich verder kunnen specialiseren. Hierdoor is er een mooie leerlijn tot stand gekomen in de keten van zorg, intra- en extramuraal, specifiek en generiek met een oplopende complexiteit van zorg. De grote maatschappelijke behoefte aan deze professionals is in harmonie met het aanbod aan opleidingsmogelijkheden.

Kraamverzorgende

Eind 2019 zijn de opleidingseisen voor de opleiding tot kraamverzorgende vastgesteld en kan een CZO-erkenning aangevraagd worden. Deze opleiding is teruggebracht van 3 varianten naar 1 variant waar de mogelijkheid van EVC nadrukkelijk wordt geboden. Vanaf 2020 kunnen studenten zich inschrijven voor deze opleiding.

Opleidingen radiologie

In 2019 konden studenten van de inservice opleiding radiodiagnostisch laboranten hun opleiding in het tweede leerjaar uitbreiden met de opleiding medisch nucleair werker. Door de groeiende overlap tussen radiodiagnostiek en nucleaire geneeskunde leidt dit op veel plaatsen tot samenvoeging van de afdeling radiodiagnostiek en de nucleaire geneeskunde. Deze ontwikkeling betekent voor de radiodiagnostisch laborant uitbreiding van kennis en vaardigheden.

De instroom van studenten radiodiagnostisch laborant inservice opgeleid laat een stijgende lijn zien. Na een aanvankelijk stijgende lijn blijft de instroom gelijk voor wat betreft mbrt dual opgeleide studenten radiodiagnostisch laborant. De instroom van de opleiding tot radiotherapeutisch laborant inservice is in 2019 iets gestegen ten opzichte van de voorgaande jaren. Naar verwachting zal dit zo blijven.

Voor de mbrt-dual variant is de instroom is iets gestegen ten opzichte van 2018. Dit komt omdat radiotherapeutisch laboranten grotendeels inservice worden opgeleid. Zowel de mbrt-variant als de inservice opleiding voorzien in een behoefte, enerzijds wat de werkgever verkiest, anderzijds wat het best aansluit bij de leerstijl van de student. Naar verwachting zal dit zo blijven.

BIJLAGEN

Opleidingseisen

Bijlagen

- Overzicht opleidingen
- Samenstelling raad van toezicht, bureaumedewerkers en commissies op 31-12-2019
- Afkortingenlijst

Bijlage: overzicht opleidingen

Opleidingen	
Acuut en OK	<ul style="list-style-type: none"> • Intensivecareverpleegkundige • Mediumcareverpleegkundige • Intensivecarepractitioner (i.o.) • Brandwondenverpleegkundige • Cardiaccareverpleegkundige • Hbo-vt operatieassistent • Operatieassistent • Medewerker operatieve zorg • Hbo-vt anesthesiemedewerker • Anesthesiemedewerker • Recoveryverpleegkundige • Klinisch perfusionist • Orgaanperfusionist • Sedatiepraktijkspecialist • Medewerker interventiecardiologie (i.o.) • Spoedeisendehulpverpleegkundige • Gipsverbandmeester
Paramedisch	<ul style="list-style-type: none"> • Deskundige infectiepreventie • Medisch technicus • Endoscopieverpleegkundige • Verpleegkundig endoscopist • Dialyseverpleegkundige • Dialyse assistent
Specialistische zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Neuroverpleegkundige • Oncologieverpleegkundige • Geriatrieverpleegkundige • Ziekenhuispsychiatrieverpleegkundige • Wondverpleegkundige
Spoedeisende zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulancechauffeur • Ambulanceverpleegkundige korte tranche • Ambulanceverpleegkundige lange tranche • Ambulanceverpleegkundige cardiaccare tranche • Verpleegkundig centralist meldkamer ambulancezorg
Specialistische langdurige zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Eerste verantwoordelijke verzorgende • Gespecialiseerd verzorgende geronto psychiatrie (i.o.) • Gespecialiseerd verzorgende psychogeriatric • Gespecialiseerd verzorgende somatiek (i.o.) • Gespecialiseerd verzorgende revalidatiezorg
Moeder – kind	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderverpleegkundige • Obstetrieverpleegkundige • Intensivecare-kinderverpleegkundige • Intensivecare-neonatologieverpleegkundige • Highcare-kinderverpleegkundige (i.o.) • Highcare-neonatologieverpleegkundige (i.o.) • Kinderoncologieverpleegkundige • Kraamverzorgende
Radiologie	<ul style="list-style-type: none"> • Duale mbrt radiodiagnostisch laborant • Duale mbrt radiotherapeutisch laborant • Radiodiagnostisch laborant • Radiotherapeutisch laborant • Medisch nucleair werker

Bijlage: samenstelling raad van toezicht, bureamedewerkers en commissies op 31-12-2019

Raad van toezicht op 31-12-2019:

- Mevrouw dr. A.I.M.C. Wydoodt (voorzitter), NVZ
- Mevrouw dr. M. Chatrou, NVZ
- De heer drs. G.H. Zwart MAC, NFU
- Mevrouw prof. dr. M.M.E. Schneider, NFU

Bureamedewerkers op 31-12-2019:

- Mevrouw drs. J.W. Deggens, directeur-bestuurder
- Mevrouw I. Boermans, beleidsadviseur
- Mevrouw D. Bruin, medewerker secretariaat & communicatie
- Mevrouw J.C. Detert Oude Weme, beleidsadviseur
- Mevrouw J. Goard, secretaresse
- Mevrouw P. van der Hoogte, secretaresse
- Mevrouw L. de Jong, beleidsadviseur
- Mevrouw C. Kummel, secretaresse
- Mevrouw M. Mendes, beleidsadviseur
- Mevrouw L. Offermans, beleidsadviseur
- Mevrouw A. Oldenburg, beleidsadviseur
- Mevrouw M. Prijs, hoofd secretariaat
- Mevrouw R. Renfurm, kwaliteitsfunctionaris
- Mevrouw M.I. Staal, communicatieadviseur
- Mevrouw S. Terheggen, beleidsadviseur
- Mevrouw N. Trafteh, administratief medewerkster
- Mevrouw drs. C. Vermeulen, directiesecretaris

Opleidingscommissie ambulancezorg op 31-12-2019:

- De heer R. van Barneveld (voorzitter), AZN
- De heer S.G. Kijlstra, (vicevoorzitter) AZN
- Mevrouw A. Heslen, V&VN Ambulancezorg vakgroep MKA-centralisten
- Mevrouw L. van Ewijk-van den Bosch, VBG
- De heer S.S. Schoemaker, V&VN Ambulancezorg vakgroep ambulanceverpleegkundige
- De heer A. van Eldik MBA, Academie voor Ambulancezorg
- De heer M. Sleeswijk, NVMMA
- Vacature inhoudsdeskundige ambulancechauffeur

Opleidingscommissie anesthesiemedewerker/ /sedatie praktijk specialist / recoveryverpleegkundige op 31-12-2019:

- De heer prof. dr. J.K.G. Wietasch (voorzitter), NFU
- Mevrouw drs. M. Gerbens (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw X. Engbers, BRV
- De heer J.F.W.A. Peters, NVAM
- De heer L.W. Visser, NVAM
- De heer J. Lemmers, VBG
- De heer G. Verweij, VBG
- De heer dr. C.J. van Oort, NVA

Opleidingscommissie deskundige infectiepreventie op
31-12-2019:

- Mevrouw drs. T.D.A. van der Ploeg (voorzitter), NFU
- De heer dr. E.R. van der Vorm (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw L. ten Horn-van Kreijl, VHIG
- Mevrouw A. Sandijck-Greven, VHIG
- Mevrouw K.I. Blaauwbroek, VBG
- Mevrouw T.T. Jilisen, VBG
- Mevrouw dr. K.E. Veldkamp, NVMM
- Mevrouw M. Knoester, GGD
- Mevrouw M. Somers, GGD
- Vacature GGD

Opleidingscommissie cardiaccareverpleegkundige op
31-12-2019:

- Vacature (voorzitter), NFU
- Mevrouw drs. W.A.M. Raaijmakers (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw N. Nauta, NVHV
- Mevrouw A.J.A. van Dorst, NVHV
- Mevrouw J.G. Morsink, NVHV
- De heer H. Cosijn, VBG
- De heer R. van der Jagt, VBG

Opleidingscommissie endoscopieverpleegkundige /
verpleegkundig endoscopist op 31-12-2019:

- Mevrouw P. Lankreijer (voorzitter) NVZ
- Mevrouw L. van Gestel, V&VN MDL
- Mevrouw E. van Velzen, V&VN MDL
- De heer K. Deppenbroek, V&VN MDL
- Mevrouw J.K.J. Wijntjes, VBG
- Mevrouw M. Schoonderwoerd, VBG
- Vacature vicevoorzitter NFU

Opleidingscommissie dialyseverpleegkundige op 31-12-2019:

- De heer drs. W. Dannenberg (voorzitter), NFU
- Vacature (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw L. de Bruin, VBG
- Mevrouw M. Freulings, VBG
- Mevrouw C. Tubben, V&VN D & N
- Mevrouw M. Helberg, V&VN LVDT

Opleidingscommissie gipsverbandmeester op 31-12-2019:

- Mevrouw P. Lankreijer (voorzitter), NVZ
- vacature (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw M. Schipper, VBG
- Mevrouw L. van Toor, VGN
- De heer W.D. Hol, VGN
- De heer M.J. Becht, VGN
- Vacature vicevoorzitter NFU

Opleidingscommissie geriatrieverpleegkundige op 31-12-2019:

- Mevrouw I.M. Goes, MMI (voorzitter), NFU
- Mevrouw K. Nauta, (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw C. van Buuren, VBG
- Vacature, VBG
- Mevrouw drs. C. Guijken, V&VN Geriatrie
- Mevrouw drs. W. Klein Baltink, V&VN Geriatrie
- Mevrouw Y. Plantz, V&VN Geriatrie

Opleidingscommissie klinisch perfusionist /
orgaanperfusionist op 31-12-2019:

- De heer H.C.V. de Boer (voorzitter), NVZ
- Mevrouw J.H. Steenbruggen (vicevoorzitter), NFU
- De heer drs. B.P.M. Rademaker, NVA
- De heer dr. F. Porta, NVT
- Mevrouw M. ten Brinke, NeSECC
- De heer P.J. van den Barselaar, NeSECC
- De heer J.F. Heida, NeSECC
- De heer P. Schouten, VBG
- De heer R.J. Groothuis, persoonlijke titel
- De heer J. Doppenberg, persoonlijke titel
- De heer Ubbink, persoonlijke titel

Opleidingscommissie intensivereverpleegkundige op
31-12-2019:

- De heer dr. D.J. Versluis MHA (voorzitter), NVZ
- De heer G. Lucas (vicevoorzitter), NFU
- Mevrouw I. Teeuwen, VBG
- Mevrouw E. van Amersfoort, VBG
- Mevrouw M. IJzerman, V&VN IC
- Mevrouw M. van Woudenberg, V&VN IC
- De heer D. Streefkerk, V&VN IC

Opleidingscommissie neuroverpleegkundige op 31-12-2019:

- Mevrouw M.J. Van Kersbergen (voorzitter), NFU
- Mevrouw E. Overeem (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw R. Könst, VBG
- Vacature, VBG
- De heer T. Grim, V&VN N&R
- Vacature, V&VN N&R

Opleidingscommissie mediumcareverpleegkundige op 31-12-2019:

- De heer H. Bekooy, VBG
- Mevrouw E. van Amersfoort, VBG
- Mevrouw K. Cornelissen, V&VN
- Mevrouw M. Hoeve, V&VN

Opleidingscommissie
obstetriverpleegkundige/kinderverpleegkundige op
31-12-2019:

- De heer R.G.M. Verschure (voorzitter), NFU
- De heer M. Kusters (vicevoorzitter), NVZ
- Mevrouw T. van Tilburg, V&VN VOG
- Mevrouw A. Maes, V&VN VOG
- Mevrouw P. Kunkeler, VBG
- Mevrouw P. van Koppen, VBG
- Mevrouw D. Huveners, VBG
- Mevrouw J.J. van den Berg, VBG
- Mevrouw G. van Bergen, V&VN VVKV
- Mevrouw K. van Loon, V&VN VVKV

Opleidingscommissie oncologieverpleegkundige op 31-
12-2019:

- De heer P. van Heesch (voorzitter), NVZ
- De heer E. Vanderhoeft (vicevoorzitter), NFU
- Mevrouw L. Ruijgrok, V&VN Onco
- Mevrouw M. van der Steen, V&VN Onco
- Mevrouw N. Winters, V&VN Onco
- Mevrouw M. Vissers, VBG
- Mevrouw H.M.C. van der Weijden, VBG

Opleidingscommissie radiologisch laboranten op 31-12-2019:

- De heer J.E.P.C. Bartels, MHA (voorzitter), NVZ
- De heer drs. G. Stapper (vicevoorzitter), NFU
- Mevrouw E. van de Zande, NVMBR
- Mevrouw S. van Hooven, VBG
- Mevrouw M. Peusken, lid
- De heer J. Wilhelmus, lid

Opleidingscommissie operatieassistent/medewerker operatieve zorg op 31-12-2019:

- Mevrouw M.G. Gerritsen, MEd (voorzitter), NFU
- Mevrouw G. Hoogmoed-Compagnie, NVZ
- Mevrouw A.J. Eppinga, VBG
- De heer J. Rutting, VBG
- De heer H. Folkertsma, LVO
- Mevrouw J. Stuart, LVO
- De heer dr. G.D.J. van Olden, NVvH
- De heer J.A.J. Henkelman, NVLO

Opleidingscommissie
spoedeisendehulpverpleegkundige op 31-12-2019:

- De heer L. Kea (voorzitter), NVZ
- De heer J. van Galen (vicevoorzitter), NFU
- Mevrouw R. Boel, VBG
- De heer G.J. Breuer, NVSHV
- Mevrouw L. van Ewijk-van den Bosch, VBG
- Mevrouw J. van Schaijk, NVSHV

Examencommissie radiologie op 31-12-2019:

- De heer drs. G. Stapper (voorzitter), NFU
- Mevrouw D. Beeckmans, VBG
- De heer E.J. Verduijn, VBG
- Mevrouw P.A. Bos, NVMBR
- Mevrouw S. van Vuuren, NVMBR
- De heer dr. N.A.A. Matheijssen, NVKF

Bijlage: afkortingenlijst

AZN	Ambulancezorg Nederland
BMKT	Branchevereniging Medische Kindzorg Thuis
BRV	Beroepsvereniging Recovery Verpleegkundigen
BTN	Branchevereniging Zorg Thuis
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
LVO	Landelijke Vereniging van Operatieassistenten
NeSECC	Nederlandse Sociëteit voor Extra Corporale Circulatie
NFU	Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra
NVA	Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie
NVAM	Nederlandse Vereniging van Anesthesiemedewerkers
NVHV	Nederlandse Vereniging voor Hart en Vaat Verpleegkundigen
NVKF	Nederlandse Vereniging voor Klinische Fysica
NVLO	Nederlandse Vereniging van Leidinggevenden OK
NVMBR	Nederlandse Vereniging Medische Beelvorming & Radiotherapie
NVMM	Nederlandse Vereniging voor medische Microbiologie
NVSHV	Nederlandse Vereniging Spoedeisende Hulp Verpleegkundigen
NVT	Nederlandse Vereniging voor Traumachirurgie
NVVC	Nederlandse Vereniging voor Cardiologie
NVvH	Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
VCMA	Verpleegkundig Centralist Meldkamer Ambulancezorg
V&VN	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
V&VN D & N:	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland / Dialyse en Nefrologie
V&VN LVDT	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Landelijke Vereniging Dialyse en Transplantatie
V&VN MDL	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Maag Darm Lever
V&VN N&R	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Neuro en Revalidatie
V&VN VOG:	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Voorplanting Obstetrie en Gynaecologie
V&VN VVKV	Verpleegkundigen & Verzorgenden - Vereniging Voor Kinder Verpleegkundigen
VBG	Vereniging Branche-Opleidingsinstituten Gezondheidszorg
VHIG	Vereniging voor Hygiëne & Infectiepreventie in de Gezondheidszorg

9
1
0
2

Het College Zorg Opleidingen (CZO) is het landelijk orgaan voor de accreditatie van zorgopleidingen.

Het CZO werd in 2003 opgericht door de brancheverenigingen NFU (Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra) en de NVZ (Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen).

Samen met werkgevers, beroepsverenigingen en opleiders een samenhangend opleidingsaanbod creëren. Dit doen we op basis van vooraf opgestelde opleidingseisen. We houden rekening met ontwikkelingen op het gebied van zorg en onderwijs.

Overname van teksten uit deze publicatie is toegestaan met volledige bronvermelding: jaarverslag CZO 2019.

Contactgegevens:

College Zorg Opleidingen
Oudlaan 4 te Utrecht
T: 030 273 92 08
E: communicatie@czo.nl
www.czo.nl

Jaarverslag CZO 2019 | continu verbeteren

April 2020

